

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერატიული სახელთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

1932 წლის

დეკემბრის 15

№ 26

განცოფილქმა პირველი

ა/კფსრ სახალხო კომისარ-
თა საბჭოს საქმეთა მმართ-
ველობის გამოცემა.

შ ი ნ ა ა რ ს ი :

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა და ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- მუხ. 201. ა/კფსრ სახელმწიფო არბიტრაჟის დებულების დამტკიცების შესახებ.
- 202. არაპატივსაღები მიზეზით მუშაობის გაცდენისათვის დასჯის შესახებ.
- 203. ა/კფსრ შრომის კანონთა კოდექსის შეცვლის შესახებ.
- 204. სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1932 წ. სექტემბრის 17-ს დამტკიცებული გადასახდელთა და არასაგადასახადო გადასახდელთა გადახდევინების დებულების ა/კფსრ ტერიტორიაზე შეფარდების წესის შესახებ.
- 205. სამინდევ გამოსაღების შესახებ.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის
პრეზიდიუმისა.

- 206. ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმთან არსებული ამიერკავკასიის რადიომუწყებლობის კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დადგენილებანი ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- 207. ა/კფსრ-ში აღრიცხვის რეკონსტრუქციის განხორციელებისა და სააღრიცხვო ორგანოების სისტემის განმტკიცებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
- 208. განჯაში „დაშქესანმშენი“-ს საინჟინერო-სატექნიკო მომუშავეთა სახლის აშენების შესახებ.
- 209. ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან არსებული სამშენებლო სამუშაოთა საწარმოო და სატარიფო ნორმირების მუდმივი საუწყებართაშორისო თათბირის ლიკვიდაციის შესახებ.
- 210. ა/კფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის არბიტრაჟის შენახვისათვის საჭირო სახსარის შესახებ.
- 211. ტყავის ნედლეულის დამზადების გაძლიერებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
- 212. „სოიუზპლოდოვოვში ტარა“-ს ამიერკავკასიის განყოფილების ლიკვიდაციის შესახებ.
- 213. „სლიუტარა“-ს ამიერკავკასიის განყოფილების ლიკვიდაციის შესახებ.
- 214. საბანკო კოლექტიური მეურნეობებისათვის 1932 წელს ა/კ. ტრაქტორცენტრის სისტემის მეშვეობით მიცემული ყოველგვარი საკონტრაქტაციო ავანსით დავალიანების „ზაოტნლობოკ“-ის სისტემის მიერ მიღების შესახებ.

215. ამიერკავკასიის ზოგიერთი დაწესებულებისა და საწარმოს შტატების შექმნისა და რეორგანიზაციისათვის შემდგომი მუშაობის შესახებ.
216. ოთხფეხი საქონლის ცენტრალიზებული წესით დამზადების მსვლელობისა და 1932 წლის მეოთხე კვარტალის გეგმის აღსრულების უზრუნველყოფა ღონისძიებათა შესახებ.
217. იმ ღონისძიებათა შესახებ, რაც უზრუნველყოფს სახალხო-სამეურნეო გეგმის აღსრულებას 1932 წლის მე-IV კვარტალში და სამომზადებლო მუშაობას 1933 წლის გეგმისათვის—ამ ღონისძიებათა დაკავშირებით 1932 წლის გეგმის პირველი სამი კვარტალის აღსრულებასთან, საბუშაო ხელფასის ფონდების გადამეტებით დახარჯვასთან და სხვადასხვა საწარმოში ზედმეტი მუშა-ძალის ყოლასთან.
218. ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს რეორგანიზაციის შესახებ.
219. „სოიუზპლოდოვოში“-ის ამიერკავკასიის კონტორის ლიკვიდაციის შესახებ.
220. სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის კავკასიისმცოდნეობის ინსტიტუტის სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის ფილიალად გადაკეთების შესახებ.
221. სათბობი და საცხები მასალით ა/კსფსრ სატრაქტორო მეურნეობის უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
222. ა/კსფსრ-ში საადმინისტრაციო-სამმართველო ხარჯების შემცირებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
223. ა/კსფსრ სასოფლო მეურნეობაში აღრიცხვის საქმის გაუმჯობესების შესახებ.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან
არსებული აღსრულების შემოაწმენელი კომისიისა.

224. საბამზე რაიონებში გადაზიდვათა პერიოდისათვის გზების მზადყოფნის შესახებ.

**დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

201. ა/კსფსრ სახელმწიფო არბიტრაჟის დებულების დამტკიცების შესახებ

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

დამტკიცებულ იქნეს ქვემოთდევნილი დებულება ა/კსფსრ სახელმწიფო არბიტრაჟის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ა. ანანიანი.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ა. დოვადოვი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის წევრის
თანამდ. აღმასრ. **გ. ვეზიროვი.**

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

ა/კსფსრ სახელმწიფო არბიტრაჟის შესახებ.

1. განსაზოგადოებული სექტორის დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა შორის ქონებრივ დავათა გადასაწყვეტად იმ მიმართულებით, რაც უზრუნველყოფს სახელმწიფოებრივ და საგეგმო დისციპლინისა და სამეურნეო ანგარიშის განმტკიცებას, ა/კსფსრ-ში არსდება სახელმწიფო არბიტრაჟი.

2. სახელმწიფო არბიტრაჟის წესით გადაწყდება განსაზოგადოებული სექტორის დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა შორის აღძრული ყველა დავა დადებულ ხელშეკრულებათა გამო, დავა პროდუქციის თვისების გამო და აგრეთვე სხვა ქონებრივი დავა.

სახელმწიფო არბიტრაჟს უფლება აქვს, უკეთუ დოკუმენტალურად დამტკიცებულია სახელმწიფოებრივ დისციპლინის დარღვევა, აღძრას საქმე საკუთარი ინიციატივით.

3. სახელმწიფო არბიტრაჟის წესით არ უნდა იქნეს განხილული:

ა) სახელმწიფო ან ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ ერთი და იმავე უწყების ორგანოებს შორის აღძრული დავა;

ბ) ერთი და იმავე უწყებისა, სამეურნეო შენაერთის ან კოოპერატიული სისტემის დაწესებულებათა და საწარმოთა შორის აღძრული დავა, ზემდგომი ორგანოს სათანადო ნებართვის გარეშე;

გ) სახელმწიფო ბანკის ოპერაციების გამო აღძრული დავა, უკეთუ სახელმწიფო ბანკი ერთ-ერთი მხარეა ამ დავაში;

დ) რკინის გზით და წყლით გადაზიდვის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავა, იმ დავათა გარდა, რაც აღიძვრის მასური საგეგმო გადაზიდვათა გენერალური ხელშეკრულებების განსახორციელებლად წარმოებული გადაზიდვის გამო;

ე) გადასახადებისა ან უდავოდ გადასახდებინებელი სხვა გადასახდელის გამო აღძრული დავა;

ვ) კომუნალური მომსახურების გაწევის თაობაზე დადებულ ხელშეკრულებათა გამო აღძრული დავა;

ზ) ერთი ათას მანეთზე ნაკლები თანხის გამო აღძრული დავა.

4. სახელმწიფო არბიტრაჟის ორგანოები არსებობენ:

ა) ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან—ათი ათას მანეთზე არა ნაკლები თანხის გამო აღძრული დავის გადასაწყვეტად, უკეთუ ერთ-ერთი მხარე ფედერატიული მნიშვნელობის მქონე დაწესებულებაა, საწარმო ან ორგანიზაცია; ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სხვადასხვა რესპუბლიკების დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა შორის აღძრული დავის გადასაწყვეტად; ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სხვადასხვა რესპუბლიკების ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა შორის აღძრული დავის გადასაწყვეტად; აგრეთვე ისეთი დავის გადასაწყვეტად, რომელშიაც მონაწილეობას იღებენ საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის მქონე

დაწესებულებანი, საწარმონი და ორგანიზაციები, და სხვადასხვა მოკავშირე რესპუბლიკების დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა შორის აღძრული დავის გადასაწყვეტად, უკეთუ ასეთ დავათა გადაწყვეტა მინდობილიქნა სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟის მიერ, ან სადავო თანხა 25.000 მან. ნაკლებია (ხოლო არა ნაკლებ 10.000 მანეთისა);

ბ) ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან—ყოველგვარი თანხის გამო—ხოლო ათას მანეთზე მეტისა—აღძრული დავის გადასაწყვეტად, უკეთუ ორივე მხარე—რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე დაწესებულება, საწარმო ან ორგანიზაცია, ან უკეთუ ერთის მხრით არის რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე დაწესებულება, საწარმო ან ორგანიზაცია (ხოლო ისე კი, რომ დავაში მონაწილეობას არ იღებდეს მოკავშირე რესპუბლიკის ან საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის მქონე დაწესებულება, საწარმო ან ორგანიზაცია); უწყებული რესპუბლიკის სხვადასხვა ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების დაწესებულებათა, საწარმოთა ან ორგანიზაციათა შორის აღძრული დავის გადასაწყვეტად და აგრეთვე ისეთი დავის გადასაწყვეტად, რომელშიაც მონაწილეობას იღებენ ამა მუხლის „ა“ პუნქტში აღნიშნული მხარენი, უკეთუ ასეთი დავის გადაწყვეტა მინდობილიქნა—კუთვნილებისამებრ—სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟის თუ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟის მიერ, ან უკეთუ სადავო თანხა 10.000 მანეთზე ნაკლებია;

გ) ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან—უწყებული ავტონომიური რესპუბლიკისა თუ ოლქის დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა შორის ათას მანეთზე არა ნაკლები თანხის გამო აღძრული დავის გადასაწყვეტად და აგრეთვე ისეთი დავის გადასაწყვეტად, რომელშიაც მონაწილეობას იღებენ „ა“ და „ბ“ პუნქტებში აღნიშნული მხარენი, უკეთუ ასეთი დავის გადაწყვეტა მინდობილიქნა—კუთვნილებისამებრ—სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟისა, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟის ან ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟის მიერ.

5. სახელმწიფო არბიტრაჟი ეწყობა სახელმწიფო არბიტრების შედგენილობით, რომელთაც პერსონალურად ჰნიშნავენ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოები და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტები—კუთვნილებისამებრ.

სახელმწიფო არბიტრაჟის მუშაობისათვის საერთო ხელმძღვანელობის გასაწევად იგივე ორგანოები ჰნიშნავენ მთავარ არბიტრს და მის მოადგილეს.

6. საქმეს გადასაწყვეტენ მთავარი არბიტრის მიერ ამ საქმისათვის დანიშნული არბიტრი და მოდავე მხარეთა პასუხისმგებელი წარმომადგენელი (დაწესებულების, საწარმოს და ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, მისი მოადგილე, გამგებნი წევრი) თითო თვითველ მხარედან.

უკეთუ შეთანხმება არ მოხდა, საკითხს გადასწყვეტს არბიტრა.

როტულ საქმეზე მთავარ არბიტრს შეუძლიან არბიტრაჟის შედგენილობა შეავსოს დამატებით ორი არბიტრით.

უკეთუ ერთი ან ორივე მხარის წარმომადგენელი არ გამოცხადდა საქმე შეიძლება გადაწყდეს უფიქროდ.

შენიშვნა. ისეთ საქმეზე, რომელშიაც მოპასუხედ სსრკ-სა, ა/კსფსრ-სა, სხვა მოკავშირე რესპუბლიკისა და აგრეთვე ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტზე და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფი დაწესებულებაა, სახელმწიფო არბიტრაჟის სხდომაზე მიწვეულ უნდა იქნეს სათანადო ფინანსთა სახალხო კომისარიატის ან ადგილობრივი საფინანსო ორგანოს წარმომადგენელი.

7. სახელმწიფო არბიტრაჟის ორგანოებს უფლება აქვთ მოსთხოვონ ყველა დაწესებულებას, საწარმოს და ორგანიზაციას საკუთრო დოკუმენტებისა, ცნობებისა და მასალის წარდგენა, დაიბარონ თანამდებობის პირნი. განმარტების მისაცემად, დანიშნონ ექსპერტიზა და სხვა მისთ.

8. დავის გადაწყვეტის დროს სახელმწიფო არბიტრაჟი სახელმძღვანელოდ იღებს კანონებს და სსრკ-ისა, ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ხელისუფლების ორგანოებისა და ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების განკარგულებებს, აგრეთვე სსრკ-ის ეკონომიური პოლიტიკის საერთო პრინციპებს.

9. სახელმწიფო არბიტრაჟმა მხედველობაში უნდა იქონიოს საგეგმო და სახელშეკრულობო დისციპლინის სასტიკი დაცვის აუცილებლობა და სამეურნეო ორგანოების მატერიალური პასუხისმგებლობის და სამეურნეო დარგის მომუშავეთა პერსონალური პასუხისმგებლობის გაძლიერება ხელშეკრულებათა და გარიგებათა შეუსრულებლობის ან არასათანადოდ შესრულებისათვის.

სახელშეკრულობო და საგეგმო დისციპლინის ყველა გამოაშკარავებულ სერიოზულ დარღვევას და სხვა ნაკლოვანებას დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა საქმიანობაში სახელმწიფო არბიტრაჟი აცნობებს მასზედ მალა მდგომ ორგანოებს ან მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ორგანოებს, ხოლო სათანადო შემთხვევაში პროკურატურას.

უკეთუ საქმის განხილვის დროს გამოაშკარავდა საბუხჰალტრო აღრიცხვის აწეწილობა ან ანგარიშების არაწესიერი ორგანიზაცია, — მთავარ არბიტრს შეუძლიან დაადოს ამ საქმისათვის პასუხისმგებელ სამეურნეო ორგანოს ხელმძღვანელს და მთავარ ბუხჰალტერს ფულადი გადასახდელი ერთი თვის ჯამაგირის ფარგლებში.

10. სახელმწიფო არბიტრაჟის ქვემდგომი ორგანოების გადასაწყვეტად გადაცემულ დავათა ხაზით (მე-4 მუხლის „ბ“ და „გ“ პუნქ.) ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბუკოსთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟს და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბუკოებთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟებს — კუთვნილებისამებრ — ენარჩუნებათ უფლება — შეამოწმონ, გააუქმონ და შესცვალონ გადასაწყვეტილება ერთი თვის ვადის განმავლობაში ამ გადასაწყვეტილების გამოტანის მომენტიდან.

11. სახელმწიფო არბიტრაჟის გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ განი-საჩივრება.

12. სახელმწიფო არბიტრაჟის გადაწყვეტილებას ასრულებენ თვით მხარენი სახელმწიფო არბიტრაჟის მიერ დანიშნულ ვადაზე. თვით მხარეთა მიერ განსაზღვრულ ვადაზე შეუსრულებელი გადაწყვეტილება აღისრულება იძულებითი წესით. ის თსნამდებობის პირი, რომელიც გადაწყვეტილებას არ შეასრულებს, მიიცემა პასუხისგებაში სადისციპლინო ან სისხლის სამართლის წესით.

13. სახელმწიფო არბიტრაჟის ორგანოს გადაწყვეტილებით დადგენილი გადახდევინება სახელმწიფო ან ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფი დაწესებულების მიმართ მოხდება სახელმწიფო არბიტრაჟის ბრძანების თანახმად და მიიქცევა ამ დაწესებულების ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებულ ასიგნებზე.

სახელმწიფო არბიტრაჟის ორგანოს ბრძანება იძულებითი აღსრულების თაობაზე გათანასწორებულია ჩეკ-ასიგნობასთან და სხვა საგადასახადო დოკუმენტებთან, რაც დადგენილია ხარჯთაღრიცხვით ასიგნული თანხების ხარჯვისათვის, და იგი ეგზავნება სახელმწიფო ბანკის სათანადო დაწესებულებას ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატების ან ადგილობრივი საფინანსო ორგანოების მეშვეობით (კუთვნილებსამებრ), რათა მათ აღნიშნონ ხარჯთაღრიცხვის ის საბიუჯეტო დანაყოფი, საიდანაც აღსრულებულ უნდა იქნეს ბრძანება.

შენიშვნა 1. ამა მუხლში დადგენილი გადახდევინების წესი არა ვრცელდება სახელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებათა სპეციალურ ან სხვა, ბიუჯეტ-გარეშე სახსრებზე; ბიუჯეტზე მყოფი დაწესებულების ამ სახსრებზე გადახდევინების მიქცევა მოხდება საერთო, მე-12 მუხლში აღნიშნული წესით.

შენიშვნა 2. სახელმწიფო არბიტრაჟის ბრძანება სახელმწიფო ან ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებაზე გადახდევინების მიქცევის შესახებ აღისრულება სსრკ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ, სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟთან ერთად, გამოცემულ ინსტრუქციაში აღნიშნული წესით.

14. ზედამხედველობის გაწევა სახელმწიფო არბიტრაჟის მოქმედებისათვის ეკისრება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს—კუთვნილებსამებრ.

დასახელებულ ორგანოებს უფლება აქვთ ზედამხედველობის წესით გააუქმონ ან შესცვალონ სახელმწიფო არბიტრაჟის გადაწყვეტილება ან გადასცენ ხელახალი განხილვისათვის.

მთავარ არბიტრს უფლება აქვს, ერთი თვის ვადის განმავლობაში გადაწყვეტილების გამოტანის მომენტიდან, შეაჩეროს გადაწყვეტილების აღსრულება და გადასცენ საქმე სახელმწიფო არბიტრაჟს ხელახალი განხილვისათვის.

15. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟს უფლება აქვს გაუწიოს ინსტრუქტირება ა/კსფსრ შედგენილობაში შე-

მავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟებს და ა/კსფსრ უწყებებთან არსებულ არბიტრაჟებს, აგრეთვე მოიწვიოს რესპუბლიკანური (ავტონომიური ოლქებისა) და საუწყებო არბიტრაჟების პერიოდული თათბირები და გამოიკლიოს მათი საქმიანობა.

16. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟებს უფლება აქვთ გაუწიონ ინსტრუქტირება ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟებს და რესპუბლიკანურ საუწყებო არბიტრაჟებს.

17. სახელმწიფო არბიტრაჟებში წარმოებულ საქმეებზე გადაიხდებიან ერთიანი სახელმწიფო ბაჟი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

202. არაპატივსაღები მიზეზით მუშაობის გაცდენისათვის დათხოვნის შესახებ.

„არაპატივსაღები მიზეზით მუშაობის გაცდენისათვის დათხოვნის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ნოემბრის 15-ის დადგენილების შესაბამისად—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის 47 მუხლის „ვ“ პუნ. ამოშლილ იქნეს;
2. აღნიშნულ კოდექსს დაემატოს 47¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„47¹. უკეთუ მომუშავე, თუნდაც ერთ დღეს, არ გამოცხადდა სამუშაოზე არაპატივსაღები მიზეზით, იგი დათხოვნილ უნდა იქნეს საწარმოდან თუ დაწესებულებიდან—მისთვის, როგორც უწყებულ საწარმოს თუ დაწესებულების მომუშავესათვის, მიცემული სასურსათო ან. სამრეწველო საქონლის ბარათებით სარგებლობის უფლების ჩამორთმევით და აგრეთვე მისთვის უწყებულ საწარმოს ან დაწესებულების სახლში მიჩენილი ბინით სარგებლობის უფლების ჩამორთმევით“.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი
ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგალოვი.
ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის
თანამდ. აღმასრ. გ. ვეზიროვი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

203. ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის შეცვლის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

I.

ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

ა) 36 მუხლის მე-5 აბზაცი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„უკეთუ საწარმოო საქმეობა მოითხოვს (კერძოდ—მოცდენის შემთხვევაში) სახელმწიფო, კოოპერატიული და საზოგადოებრივი დაწესებულებისა, საწარმოს და მეურნეობის ადმინისტრაციას შეუძლიან გადაიყვანოს მომუშავე ვადით ერთ თვემდე, ხოლო მოცდენის შემთხვევაში—მთლად ამ მოცდენის განმავლობაში, სხვა სამუშაოზე იმავე ან სხვა დაწესებულებაში, საწარმოსა და მეურნეობაში იმავე ადგილას. უკეთუ იმ მუშაობისათვის, რაზედაც გადაყვანილია მომუშავე, შრომის სასყიდელი წინანდელი სამუშაოს სასყიდელზე ნაკლებია, გადაყვანილს ენაჩუნება მისი წინანდელი სამუშაოს საშუალო საშუაარი, არაპატივსაღები მიზეზით უარისთქმა ასეთ გადაყვანაზე შრომის დისციპლინის დარღვევად ითვლება“.

ბ) 37 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„37. დაქირავებულის გადაყვანა ერთი საწარმოდან მეორე საწარმოში, ან გადანაცვლება ერთი ადგილიდან მეორე ადგილას, თუნდაც საწარმოსთან ან დაწესებულებასთან ერთად, შეიძლება მხოლოდ მუშის თუ მოსამსახურის თანხმობით; უკეთუ ასეთი თანხმობა არ არის, შრომის ხელშეკრულება შეუძლიან მოშალოს თვითთულმა მხარემ; ამასთანავე, დაქირავებულს ორივე შემთხვევაში ეძლევა განოსასვლელი დახმარება 89 მუხლის თანახმად.“

შენიშვნა. 37 მუხლის მოქმედება არა ვრცელდება ისეთი გადაყვანის შემთხვევაზე, რაც გათვალისწინებულია 36 მუხლის მე-5 აბზაცით“.

გ) 68 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„68. იმ მოცდენის დროისათვის, რაც მოხდა სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ საწარმოსა და მეურნეობაში მომუშავეს მიზეზით, სამუშაო ხელფასი არ გაიცემა.“

იმ მოცდენის დროისათვის, რაც მოხდა არა მომუშავეს მიზეზით, სამუშაო ხელფასი გაიცემა სათანადო კვალიფიკაციის მომუშავეს სადროისო სასყიდლის ნახევარი სატარიფო განაკვეთის რაოდენობით.

სამეტალოვრო, სამთო სამადნო და საკოქსო მრეწველობაში სასყიდელი არა მომუშავეს მიზეზით მოცდენისათვის გაიცემა მისი სატარიფო განაკვეთის ორი მესამედის რაოდენობით“.

დ) 68-1 მუხლი, ორი შენიშვნის დამატებით, მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„68-1. სრული ბრაკისათვის, რაც მოხდა სახელმწიფო, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ საწარმოსა და მეურნეობაში მომუშავეის მიზეზით, სასყიდელი არ გაიცემა.

ნაწილობრივი ბრაკისათვის, რაც მოხდა მომუშავეის მიზეზით (უკეთუ პროდუქტია თავისი თვისებით არ შეესაბამება დადგენილ მოთხოვნას), სასყიდელი გაიცემა შემცირებული რაოდენობით. ასეთ შემთხვევაში პროდუქციის ვარგისობის პროცენტს და სასყიდლის რაოდენობას ნახევარ სატარიფო განაკვეთამდე განსაზღვრავს ადმინისტრაცია.

სრული ბრაკისათვის, რაც მოხდა არა მომუშავეის მიზეზით, სასყიდელი გაიცემა ამ მომუშავეის სადროისო სასყიდლის სატარიფო განაკვეთის ორი მესამედის რაოდენობით; ნაწილობრივი ბრაკისათვის არა მომუშავეის მიზეზით სასყიდელი გაიცემა შემცირებული შეფასებით იმის კვალობაზე, თუ რამდენად ვარგა პროდუქტია; პროდუქციის ვარგისობის პროცენტს და სასყიდლის რაოდენობას განსაზღვრავს ადმინისტრაცია; ამასთანავე, სასყიდელი არ შეიძლება იყოს ამ მომუშავეის სადროისო სასყიდლის სატარიფო განაკვეთის ორ მესამედზე მცირე.

შენიშვნა 1. დასამუშავებელი ლითონის დეფექტის გამო (მასალის თვისების შეუსაბამობა, ბრაკიანობა ან ბზარი ლითონში) მომხდარი ნაკეთობათა ბრაკისათვის, რაც მას შემდეგ აღმოაჩნდა, როდესაც უკვე დეტალების დამუშავებასა თუ აწყობას დასჭირდა არა ნაკლებ ერთი სამუშაო დღისა, სასყიდელი გაიცემა ნორმალური ნაჭრობითი შეფასების კვალობაზე.

შენიშვნა 2. არა მომუშავეის მიზეზით მომხდარი ბრაკისათვის, რაც ტექნიკური კონტროლის ორგანოს მიერ ნაკეთობის მიღების შემდეგ აღმოჩნდა, სასყიდელი მომუშავეს მიეცემა ვარგისი ნაკეთობის თანაბრად“.

ე) დამატოს კოდექსს 68² მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„68-2. ახალი წარმოების ათვისების პერიოდში (დეტალებისა, დაზვებისა, მანქანებისა, მოტორებისა, ტრანსფორმატორებისა, ტურბინებისა და სხვა მისთ. დამუშავება) უბრალო ბრაკისა და მომუშავეის უმიზეზოდ მომხდარი ბრაკისათვის სასყიდელი როგორც ახალ საწარმოში, ისე უკვე მოქმედ საწარმოში გაიცემა მომუშავეის სადროისო სასყიდლის სატარიფო განაკვეთის ანგარიშის კვალობაზე.

ახალი წარმოების ათვისების ვადას 3 თვის ფარგლებში თვითეული საწარმოსთვის განსაზღვრავს სათანადო სამეურნეო შენაერთი, პროფესიონალურ კავშირთან შეთანხმებით“.

ვ) 83 მუხლი, შენიშვნის დამატებით, მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„83. მომუშავე ქონებრივად პასუხს აგებს მასალისა და ნაკეთობისათვის და მისთვის სარგებლობად მიცემული საწარმოს თუ დაწესებულების ქონებისათვის (სპეცტანსაცმელი, ინსტრუმენტი, სამზომო ხელსაწყო და სხვა მისთ.). ამ პასუხისმგებლობას მომუშავე ეწევა ნასალის, ნაკეთობის და ქონების როგორც

გატაცებისა თუ განზრახ გაფუჭებისათვის, ისე დაუდევრობით დაკარგვისა და გაფუჭებისათვის.

მომუშავის პასუხისმგებლობის ფარგლები განისაზღვრება თვითეული სახის ქონებისათვის ცალკე სსრკ-ის შრომის სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციით, რაც გამოიცემა პროფესიონალურ კავშირთა სრულიად საქავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან შეთანხმებით.

მომუშავის სარგებლობად გადაცემულ ქონებისათვის პასუხისმგებლობის ოდენობის განსაზღვრის დროს ანგარიში მიღებულ უნდა იქნეს ამ ქონების ფაქტიური გაცვეთილობა.

მომუშავისათვის გადასახდევინებელი თანხები დაიჭირება უშუალოდ ადმინისტრაციის განკარგულებით სამუშაო ხელფასიდან და ყველა სხვა თანხიდან, რაც მომუშავეს ერგება საწარმოსა თუ დაწესებულებისაგან. მომუშავეს შეუძლიან განასაჩივროს ეს დაჭერა ან დანაჭერის რაოდენობა შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიაში.

ქონებრივი პასუხისმგებლობის დამოუკიდებლად—ადმინისტრაციას შეუძლიან, მტაცებლობისა და განზრახ გაფუჭების შემთხვევაში, მისცეს მომუშავე პასუხისმგებლობაში სისხლის სამართლის წესით ან დააღვას მას გადასახდელი ტაბელის კვალობაზე.

შენიშვნა. ადმინისტრაცია მოვალეა მიუჩინოს მომუშავეს სპეცტანსაცმელისა, ინსტრუმენტისა, საშუალო ხელსაწყოს და სხვა მისთ. შესანახი ადგილი—საკეტი შკაფი ან ყუთი, რაც უზრუნველყოფს ქონების დაცვას.

ცალკეულ შემთხვევაში (მაგალითად—ტყის დამზადებაზე) კოლექტიური ხელშეკრულებით შეიძლება ვათვალისწინებულ იქნეს სპეცტანსაცმელის, ინსტრუმენტის და სხვა მისთ. შესანახად გადაცემა თვით მომუშავისათვის. ასეთ შემთხვევაში სპეციალურ შესანახ ადგილს ადმინისტრაცია არ იძლევა და მთელი პასუხისმგებლობა ქონების შენახვისათვის ეკისრება მომუშავეს“.

ზ) დაემატოს კოდექს 83-2 მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„83-2. თვითეულჯერ სასყიდლის გაცემისას დასაჭერი თანხა არ შეიძლება აღმატებოდეს მომუშავეს ხვედრი თანხების 25%-ს. უკეთუ მომუშავეს სამუშაო ხელფასიდან უნდა დაეჭიროს აგრეთვე სხვა რამ თანხებიც, ყველა დასაჭერი თანხის საერთო რაოდენობა არ შეიძლება აღმატებოდეს მომუშავეს ხვედრი თანხების 50%-ს.

დაჭერა მოხდება თვითეულჯერ სასყიდლის გაცემისას ვალის მთლად გასტუმრებამდე. უკეთუ მომუშავეს დათხოვნისას დასაჭერი თანხა ზემოაღნიშნული რაოდენობით ვერა ჰვარავს მთელ ვალს, დარჩენილი ნაწილი გადაიხდევინება ადმინისტრაციის მიერ მარტივი წესით ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობის თანახმად“.

თ) დაემატოს კოდექსის 1-ლ მუხლს მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა 2. 36 მუხლის მე-5 აბზაცისა, 67, 68, 68-1 მუხლებისა—შენიშვნებითურთ, და 68-2, 83 და 83-2 მუხლების მოქმედება არა ვრცელდება კერძო (მათ რიცხვში საკონცესიო) საწარმოსა და მეურნეობაზე.

აღნიშნულ მუხლებში კათვალისწინებული საკითხები კერძო საწარ-
მოთა და მეურნეობათა მიმართ რეგულირდება სსრკ-ის შრომის სახალხო
კომისარიატის წესებით, რაც გამოიცემა პროფესიონალურ კავშირთა სრუ-
ლიად საკავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან შეთანხმებით“.

II.

გაუქმებულ იქნეს: ა) ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის 34⁻¹⁶, 34⁻³⁷ და
87 მუხლები;

ბ) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივლისის 19-ის დადგენილების 1-ლი მუხ-
ლი და მე-2 მუხლის 1-ლი აბზაცი (ა/კსფსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-14 №-ი, მუხ.
164);

გ) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მარტის 11-ის დადგენილების სათაურის
პირველი ნაწილი, შესავალი ნაწილი და აგრეთვე 1-ლი და მე-3 მუხლები (ა/კსფსრ
კან. კრ. 1931 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 52);

დ) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. აპრილის 27-ის დადგენილება (ა/კსფსრ
კან. კრ. 1932 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 130).

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის თან. აღმასრ. გ. ვეზიროვი.

1932 წ. დეკემბრის 7.

ტფილისი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

204. სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კო-
მისართა საბჭოს მიერ 1932 წ. სექტემბრის 17-ს დამტკიცებული გადასა-
ხადთა და არასავადსახადო გადასახდელოთა გადახდევინების დებულების
ა/კსფსრ ტერიტორიაზე შეფარდების წესის შესახებ.

გადასახადთა და არასავადსახადო გადასახდელოთა გადახდევინების დებუ-
ლების 21, 28 და 32 მუხლების შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1932 წ. 69 №-ი,
მუხ. 410) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

I. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს:

1) განსაზღვრონ ზემოაღნიშნული დებულების მე-18, 19 და 20 მუხლების შეფარდების წესი და დაწვრილებით აღნიშნონ ამ მუხლებში ნაჩვენები სხვადასხვაგვარი ქონების რაოდენობა, რაზედაც არ შეიძლება გადახდევინების მიქცევა.

2) განსაზღვრონ მენარჩენის ქონების აწერისა, შეკვრისა და გაყიდვის წესი და აგრეთვე საწარმოთა დახურვის წესი, როგორც გადასახდელი ღონისძიება.

3) განიხილონ საკითხი სსრკ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ შედგენილი იმ ქონების ნუსხის დამატების შესახებ, რომლის გაყიდვაც სავალდებულოა განსაზღვრადობული სექტორის საწარმოთა და ორგანიზაციათა შემთავებით.

II. ამა დადგენილების სამოქმედოდ შემოღებისათანავე გაუქმებულ იქნეს:

1) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. ივლისის 21-ის დადგენილება „ა/კსფსრ ტერიტორიაზე გადასახდელთა გადახდევინების დებულების მე-17 მუხლის შეფარდების წესის შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1926 წ. მე-7 №-ი, მუხ. 694);

2) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1926 წ. აგვისტოს 9-ის დადგენილება „სახელმწიფო სათესლე სესხის ნარჩენისათვის ქონების გაყიდვის წესის შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1926 წ. მე-9 №-ი, მუხ. 703);

3) ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ნოემბრის 21-ის დადგენილება „სახელმწიფო და ადგილობრივი გადასახდლების მენარჩენეთა ქონების აწერისა, შეკვრისა და გაყიდვის წესების დამტკიცების შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. 1-ლი № ი, მუხ. 2);

4) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. მაისის 24-ის დადგენილება „სოფლად სავალდებულო სავადანაკვეთო დაზღვევის სასყიდლის ნარჩენის იძულებითი წესით გადახდევინების შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1926 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 661).

III. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ შეუთანხმონ ერთი დეკადის ვადაზე მომქმედებ კანონმდებლობა სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1932 წ. სექტემბრის 17-ის დამტკიცებულ დებულებას გადასახდელთა და არასავადანახადო გადასახდელთა გადახდევინების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. ლოგალოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი

კომიტეტის მდიენის თან. აღმსრ. გ. ვეზროვი.

1932 წ. დეკემბრის 7.

ტფილისი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისარტა საბჭოსი.

205. სამინდევ გამოხადების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისარტა საბჭო ადგენენ:

1. სასყიდელი მარცვლეულის დაფქვისა და ბურღულად გადამუშავებისათვის, ბრინჯის გაცრცენისა და საზეთე თესლეულის გადამუშავებისათვის გადაიხდებიან ნატურალური ფორმით (სამინდევ გამოსაღები). ამ ფორმით სასყიდლის გადახდებიან სავალდებულოა ყველა წისქვილისა და საფქვეავ-საბურღულე, ბრინჯსაცრცენელ და ზეთსახდელ საწარმოსათვის, იმისდამიუხედავად, რამ ძალოვნებისაა იგი და ვის ეკუთვნის.

2. შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული დამხადებათა კომიტეტის რწმუნებულს ა/კსფსრ საბ. კ-თა საბჭოსთან უფლება აქვს გაანთავისუფლოს ცალკეული უწყება და ცალკეული სახელმწიფო დაწესებულება და საწარმო, კოოპერატიული და სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაცია სამინდევ გამოსაღების გადახდებიანსაგან და მარცვლეულის, ბრინჯისა და საზეთე თესლეულის გადამუშავების სასყიდელი დააწესოს მათთვის ფულადი ფორმით.

3. თვითეული ცენტნერი დასაფქველი მარცვლეულის სამინდევ გამოსაღების განაკვეთი შემდეგია:

ხოზბლისა	7 ¹ / ₂ კილოგრამი
ბრინჯისა	10 "
სამინდისა	10 "
ქერისა	10 "
საზეთე თესლეულისა	20 "

4. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ყველა საწარმო მოვალეა აწარმოოს სამინდევ გამოსაღების სახით მიღებული მარცვლეულის (ბრინჯის) და საზეთე თესლეულის განსაკუთრებული აღრიცხვა და ჩააბაროს იგი მთლად „ზაგოტზერნო“-ს ამიერკავკასიის დამხადებელ პუნქტებს ან აღნიშნული კონტორის განწესებით—სხვა ორგანოებს შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული დამხადებათა კომიტეტის რწმუნებულის (ა/კსფსრ სკს-თან) მიერ დადგენილ ფასად.

შენიშვნა. იმ ადგილებში, სადაც „ზაგოტზერნო“-ს არა აქვს თავისი მიწები პუნქტები, ამ ორგანიზაციას შეუძლიან მიიზიდოს სამომხმარებლო კოოპერაცია ხელშეკრულების საფუძველზე.

5. სამინდევ გამოსაღების წლიურ გეგმებს, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებზე დაყოფით და თვეებზე საკალენდრო დანაწილებით, შეიმუშავებს „ზაგოტზერნო“-ს ამიერკავკასიის კონტორა და დაამტკიცებს შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული დამხადებათა კომიტეტის რწმუნებული ა/კსფსრ სკს-თან.

სამინდევ გამოსაღების წლიურ გეგმებს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფარგლებში ანაწილებენ „ზაგოტზერნო“-ს რესპუბლიკანური კონ-

ტორები და ამტკიცებენ შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულნი რესპუბლიკის სკს-მთან.

6. სამინდღე გამოსაღების დამტკიცებული გეგმის შესაბამისად „ზავოტზერნო“, სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებთან შეთანხმებით, განსაზღვრავს თვითთული ცალკე საწარმოსათვის სამინდღე გამოსაღების მინიმალურ რაოდენობას, რაც საწარმომ უნდა ჩააბაროს სასოფლო-სამეურნეო წლის განმავლობაში, კულტურებისა და ჩაბარების ვადის აღნიშვნით, რაზედაც საწარმოს ეგზავნება შეტყობინება.

7. უკეთეს საწარმო არ ჩააბარებს სამინდღე გამოსაღებს განსაზღვრული რაოდენობით და კულტურით და დადგენილ ვადაზე, სამინდღე გამოსაღების ჩაუბარებელი ნაწილი გადაიხდევინება ნატურად უდავო წესით.

8. საწარმოს (მუხ. 1) პატრონს შეუძლიან, ათი დღის ვადაზე შეტყობინების მიღების დღიდან, განასაჩივროს სათანადო სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტში ჩასაბარებელი სამინდღე გამოსაღების რაოდენობის განსაზღვრა.

საჩივრის შეტანა ვერ შეაჩერებს სამინდღე გამოსაღების ჩაბარებას ან გადახდევინებას.

9. მიღებული სამინდღე გამოსაღების უკანონოდ დახარჯვისათვის საწარმოს პატრონი და მოიჯარე, აგრეთვე სახელმწიფო, კოოპერატიული და სხვა საზოგადოებრივი საწარმოს თანამდებობის პირი პასუხს აგებს როგორც სახელმწიფო ქონების გაფლანგვისათვის ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობის თანახმად, და ვალდებულია აუნაზღაუროს სახელმწიფოს მიყენებული ზიანი.

სამინდღე გამოსაღების წესების სხვაგვარი დარღვევისათვის (გამოსაღების გადაუხდევინებლობა, სასყიდლის ფულად გადახდევინება, ერთი კულტურის მეორე კულტურად შეცვლა და სხვა მისთ.) კერძო საწარმოს პატრონი და მოიჯარე პასუხს აგებს სისხლის სამართლის ან საადმინისტრაციო წესით ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობის თანახმად.

შენიშვნა. სათანადო შემთხვევაში გადახდევინებული ფულადი ჯარიმის 75%-ი დანიშნულია წისქვილების მშენებლობისა და რეკონსტრუქციისათვის, ხოლო დანარჩენი 25%-ი მიიქცევა ადგილობრივ ბიუჯეტში.

10. მარცვლეული კულტურების ჩაბარებული სამინდღე გამოსაღების საერთო რაოდენობის 10%-ი გადაირიცხება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებისა და აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების განკარგულებაში ადგილობრივი მომარაგების საჭიროებისათვის.

11. იმ თანხებიდან, რაც ერგებათ საწარმოთა ჩაბარებული სამინდღე გამოსაღებისათვის, სახელმწიფო საწარმოთა გარდა, „ზავოტზერნო“, ანგარიშის გასწორების დროს, იჭერს ანარიცხს 10%-ის რაოდენობით სასოფლო-სამეურნეო საფქველ საწარმოთა მშენებლობისა და რეკონსტრუქციის ფონდში.

12. ინსტრუქციას ამა დადგენილების მიხედვით გამოსცემს 10 დღის ვადაზე შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებული ა/კსფსრ სკს-თან.

13. ამა დადგენილების სამოქმედოდ შემოღებისათანავე უქმდება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 27-ის დადგენილება „სამინდევ გამოსაღების შე. სახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 146).

14. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ—შეიტანონ თავიანთ კანონმდებლობაში ამა დადგენილებიდან გამომდინარე ცვლილებანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ა. ლოვალოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდიანის თან. აღმსრ. გ. ვეზიროვი.

1932 წ. დეკემბრის 7.
ტფილისი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა.

206. ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმთან არსებული ამიერკავკასიის რადიომაუწყებლობის კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი
ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ქვემოთდგენო დებულება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმთან არსებული ამიერკავკასიის რადიომაუწყებლობის კომიტეტის შესახებ.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს—გამოსცენ 1-ლ მუხლში აღნიშნული დებულების საფუძველზე დებულება რესპუბლიკანური რადიომაუწყებლობის კომიტეტების შესახებ.

3. 1-ლ მუხლში აღნიშნული დებულების სამოქმედოდ შემოღებისათანავე გაუქმებულ იქნეს:

ა) სსრკ-ის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (ა/კსფსრ-ში) არსებული ამიერკავკასიის რადიო-საბჭოს დებულება (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 229);

ბ) მე-2 მუხლი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1932 წ. იანვრის 8-ის დადგენილებითა და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმთან ამიერკავკასიის რადიომაუწყებლობის კომიტეტის მოწყობის შესახებ“ (ა/კფსრ კან. კრ. 1932 წ. მე-2 № ი, მუხ, 16).

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდიენის თან. აღმას. გ. ვეზიროვი.

1933 წ. დეკემბრის 7.
ტფილისი.

დ მ ბ უ ლ ე ბ ა

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის - პრეზიდიუმთან არსებული ამიერკავკასიის რადიომაუწყებლობის კომიტეტის შესახებ.

1. ა/კფსრ ტერიტორიაზე მთლად რადიომაუწყებლობის საქმისათვის საერთო ხელმძღვანელობის გასაწევად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმთან არსდება რადიომაუწყებლობის კომიტეტი.
2. ამიერკავკასიის რადიომაუწყებლობის კომიტეტი, არის-რა უმაღლესი სადირექტივო ორგანო, რომელიც ა/კფსრ-ში ჰგეგმავს და აწესრიგებს რადიომაუწყებლობის საქმეს, ანხორციელებს თავის მუშაობას ადგილებზე ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების რადიომაუწყებლობის კომიტეტების მეშვეობით, ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის სამმართველოს და მისი ადგილობრივი ორგანოების მიერ რადიომაუწყებლობის კომიტეტებისათვის გადაცემულ მატერიალურ-ტექნიკურ საშუალებათა ბაზისზე.
3. რესპუბლიკანური რადიომაუწყებლობის კომიტეტები მოეწყობიან ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან რადიომაუწყებლობის ოპერატიული მუშაობის ჩასატარებლად სათანადო რესპუბლიკების ტერიტორიაზე და მოქმედობენ განსაკუთრებული დებულების თანახმად, რასაც დაამტკიცებენ ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტები—კუთვნილებისამებრ.
4. რადიომაუწყებლობის კომიტეტის გამგებლობის საგანს შეადგენს.
  - ა) შემუშაოს რადიომაუწყებლობის საერთო-სამიერკავკასიო გეგმა რესპუბლიკანური რადიომაუწყებლობის კომიტეტების მიერ წარდგენილი რადიომოუწყებლობის გეგმების პროექტების თანახმად; დაუკავშიროს ეს გეგმა საერთო-საკავშირო რადიომაუწყებლობის გეგმას; დაამტკიცოს საერთო-სამიერკავკასიო რადიომაუწყებლობის გეგმა და თვალყური ადევნოს ამ გეგმის აღსრულებას;

ბ) შეიმუშაოს რადიომაუწყებლობის და მისი ორგანიზაციის საკითხების შესახებ კანონპროექტები და მისცეს დასკვნა ა/კსფსრ მთავრობისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტების თაობაზე;

გ) საერთო ხელმძღვანელობა გაუწიო პოლიტიკურ-განმანათლებელ და სამეცნიერო-საგანმათლებლო მუშაობას რადიოთი და მოაწყოს ეს მუშაობა;

დ) შეიმუშაოს ღონისძიებანი გაზეთებისა, ჟურნალებისა და სხვა გადასაცემი ტექსტებისა, ლიტერატურული და მუსიკალური ნაწარმოებებისა და აგრეთვე რადიო-სურათების გამოცემისა და რადიოთი გავრცელებისათვის; შეიმუშაოს ღონისძიებანი თვითგანათლებისათვის და როგორც ცალკეული ლექციებისა, ისე ციკლური მოხსენებების რადიოთი გადაცემისათვის; მოაწყოს რეკლამები რადიოთი; მოაწყოს სამეცნიერო-საკვლევო სამუშაოები რადიომაუწყებლობის საკითხების გამო და სხვა მისით.;

ე) განკარგოს ყველა კრედიტები რადიომაუწყებლობის ხაზით;

ვ) განიხილოს რადიომაუწყებლობის შესახებ ყველა სხვა საკითხი, რასაც კომიტეტში შეიტანენ კავშირგაბმულობის სამმართველოები და სხვა უწყებათა ადგილობრივი ორგანოები; აგრეთვე განიხილოს და შეათასოს არსებითად რადიომაუწყებლობის ხაზით კავშირგაბმულობის ტექნიკურ საშუალებათა მშენებლობისა და განვითარების გეგმები, რაც კავშირგაბმულობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ-ში აუცილებლად უნდა წარუდგინოს კომიტეტს და მისცეს დასკვნა ამ გეგმების თაობაზე.

5. კომიტეტის სათავეში სდგას კომიტეტის თავმჯდომარე, რომელსაც ამ თანამდებობაზე ამტკიცებს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

6. ამიერკავკასიის რადიომაუწყებლობის კომიტეტს აქვს შემდეგი ძირითადი სექტორები:

ა) საგეგმო-საფინანსო-სადმინისტრაციო-სამეურნეო სექტორი;

ბ) საორგანიზაციო-საინსტრუქტორო და კადრების სექტორი;

გ) სამხატვრო-პოლიტიკური მაუწყებლობის სექტორი;

დ) სოციალურ-კულტურულ ტექნიკური პროპაგანდის სექტორი;

ე) მასსურ-პოლიტიკური მაუწყებლობის სექტორი;

ვ) საბავშვო მაუწყებლობის სექტორი.

7. კომიტეტის წევრთა შედგენილობაში შედიან: თავმჯდომარე და მისი მოადგილე, რომელთაც ამტკიცებს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი; მე-6 მუხლში აღნიშნული ძირითადი სექტორების გამგენი და სსრკ-ის კავშირგაბმულობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (ა/კსფსრ-ში) მოადგილე — კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს უფლებით. კომიტეტს შეუძლიან მიიღოს კოოპტაციის წესით თავის წევრთა შედგენილობაში აგრეთვე რადიომაუწყებლობის საქმით დაინტერესებული სხვა დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების წარმომადგენენი.

8. მიმდინარე მუშაობის წარმოებისათვის კომიტეტის პლენუმი გამოჰყოფს პრეზიდიუმის კომიტეტის თავმჯდომარისა, მისი მოადგილისა და არა უმეტეს კომიტეტის 3 წევრის შედგენილობით.

9. ამიერკავკასიის რადიომალაქმობის კომიტეტი ექვემდებარება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს და თავისი მოქმედებით ანხორციელებს როგორც ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა, ისე სრულიად საკავშირო რადიომალაქმობის კომიტეტის დადგენილებებსა და დირექტივებს.

10. ამიერკავკასიის რადიომალაქმობის კომიტეტის შესანახი ხარჯები შეიტანება საკავშირო რადიომალაქმობის კომიტეტის ხარჯთაღრიცხვაში და ა/კსფსრ ფედერატიულ ბიუჯეტში.

11. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კომიტეტების ხარჯები რესპუბლიკანური მალაქმობისათვის დაიფარება ამიერკავკასიის კომიტეტის ხარჯთაღრიცხვით და რესპუბლიკანური და ადგილობრივი ბიუჯეტებით.

12. რადიომალაქმობის კომიტეტს აქვს იურიდიული პირის უფლებანი და საღერბო ბეჭედი თავისი სახელწოდებით.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

207. ა/კსფსრ-ში აღრიცხვის რეკონსტრუქციის განხორციელებისა და სააღრიცხვო ორგანოების სისტემის განმტკიცებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ვინაიდან უაღრესი მნიშვნელობა აქვს სწორე ციფრების მიღებას, რადგანაც იგი უზრუნველყოფს სახალხო მეურნეობის ხაზით როგორც დირექტივებისა და გეგმების აგებას, ისე საწარმოო პროცესებისათვის ოპერატიული ხელმძღვანელობის გაწევას, ამიტომ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. მიენდოს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს—იხმაროს გადაამწყვეტი ღონისძიებანი სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს ორგანოების სათანადო კვალიფიკაციის კადრებით დაკომპლექტებისათვის და ამ სამმართველოს სისტემაში იმ მომუშავეთა დაბრუნებისათვის, რომელნიც წავიდნენ ყოფილი ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ორგანოებიდან 1928 წლის იანვრის 1-ის შემდეგ; ამასთანავე, სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს უნდა მიეცეს მომუშავეთა შერჩევის უფლება.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—უზრუნველჰყონ:

ა) სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს ორგანოებისათვის ყოფილი ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მთელი ქონებისა, ბიბლიოთეკისა და საარქივო მასალის გადაცემა, ვის გამგებლობაშიაც უნდა იყოს იგი; და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის ორგანოებისათვის საჭირო სადგომის მიჩენა;

ბ) ა/კსფსრ-ში სახალხო-სამეურნეო პროცესების შესწავლისა და გაშუქების ხაზით სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს მიერ მთელი დამზადებუ-

ლი მასალისა და აგრეთვე აღრიცხვის სფეროში საჭირო სახელმძღვანელოებისა და ბროშურების გამოცემა სათანადო გამომცემლობათა მეშვეობით;

გ) „სოიუზორგუჩოტ“-ის ორგანოები სათანადო კვალიფიკაციის კადრებით და საჭირო სადგომით.

3. დაევალოს ამიერკავკასიის ყველა უწყებას და ორგანიზაციას—დაამთავროს ერთი თვის ვადაზე, ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს მონაწილეობით, თავისი სააღრიცხვო აპარატის გამოყოფა და რეორგანიზაცია სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მაისის 9-ის დადგენილებასთან (სსრკ კან. კრ. 1931 28 №-ი, მუხ. 221) და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს იმავე წლის ივლისის 6-ის დადგენილებასთან (ა/კსფსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-13 №-ი, მუხ. 168) სრული შესაბამისობით; ამასთანავე, ეს აპარატი დაკომპლექტებულ უნდა იქნეს სათანადო კვალიფიკაციის სპეციალისტებით და პირველყოვლისა მასში ჩაბმული უნდა იქნენ თავისივე უწყების სააღრიცხვო დარგის მომუშავენი, რომელნიც არა თავის სპეციალობაში მუშაობენ.

4. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს—მოაწყოს 1933 წ. იანვრის 1-დან ა/კსფსრ ფარგლებში სასოფლო მომუშავეთა სააღრიცხვო ინსტიტუტი მიმდინარე აღრიცხვის წარმოებისათვის და სასოფლო საბჭოს ტერიტორიაზე სააღრიცხვო მასალების უშუალოდ შეკრებისათვის სააღრიცხვო-სასტატისტიკო სამუშაოთა გეგმის შესაბამისად.

ამ ინსტიტუტის შესანახად საჭირო ხარჯი მიეკუთვნოს ადგილობრივ ბიუჯეტს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა უნდა უზრუნველჰყოს ამ ღონისძიების დაფინანსება*).

5. სახალხო მეურნეობის დიდრონი დარგებისათვის სააღრიცხვო მომუშავეთა მოსამზადებლად საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა იმ უწყებებისა და ორგანიზაციების სისტემაში, რომელთაც სჭირდებათ სააღრიცხვო საქმის მასშური კადრები, მოეწყოს სააღრიცხვო ტექნიკუმები, რისთვისაც საჭირო სახსარი გათვალისწინებულ უნდა იქნეს 1933 წლის საკონტროლო ციფრებით.

მიენდოს ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას, ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოსთან და დაინტერესებულ უწყებებთან ერთად, შეიმუშაოს ერთი თვის ვადაზე აღნიშნული ტექნიკუმების პროფილები.

6. ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც სწყდება საკითხი რაც დაკავშირებულია ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა, ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა და ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის უწყებებსა და ორგანიზაციებში მასშური სააღრიცხვო სტატისტიკური სამუშაოების დაყენებასთან, მოთხოვნილ უნდა იქნეს, რომ ამ სამუშაოების მექანიზირებული დამუშავების საკითხი შეთანხმებული იყოს ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოსთან.

საჭიროდ იქნეს ცნობილი სახსარის გამოყოფა მექანიზირებული ანგარიშის ფაბრიკისათვის მანქანებისა და გაწყობილობის შესაძენად და ამ ფაბრიკის

* მე-4 მუხლი დამტკიცებულია ა/კ. ცენ. აღმ. კ-ტის 1932 წ. ოქტომბრის 29-ის დადგენილებით.

საბრუნავი სახსარის გასაძლიერებლად. მიენდოს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს და ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს—გან-საზღვრონ საჭირო თანხა და გაითვალისწინონ 1933 წლის ბიუჯეტით მისი და-ფარვის წყაროები.

7. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გამოსცენ სათანადო დადგენილებები რესპუბ-ლიკანური უწყებებისა და ორგანიზაციებისათვის 1-ლი და მე-3 მუხლებით გათ-ვალისწინებული საკითხების გამო.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ნ. სვანიძე.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველის მოადგილე ა. სალარიძე.

1932 წ. ივლისის 11.
ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

208. განჯაში „დაშქესანმშენი“-ს საინჟინერო-სატექნიკო მომუშავეთა სახ-ლის აშენების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

1. წინადადება მიეცეს „დაშქესანმშენს“—შეუდგეს განჯაში საინჟინერო-სატექნიკო მომუშავეთა სახლის აშენებას ისეთი ვარაუდით, რომ უახლოესი 5-6 თვის განმავლობაში დამთავრებულ და ექსპლოატაციისათვის გადაცემულ იქნეს იგი.

2. წინადადება მიეცეს სსრკ-ის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარია-ტის რწმუნებულს ა/კსფსრ სკს-თან—აღძრას სასწრაფო შუამდგომლობა სსრკ-ის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის და სსრკ-ის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის წინაშე, რათა საინჟინერო-სატექნიკო მომუშავეთა სახლის მშე-ნებლობისათვის გამოყოფილ იქნეს რიგს გარეშე საშენი მასალის საჭირო ფონ-დები.

3. დაევალოს „დაშქესანმშენს“—წარუდგინოს ზუთი დღის ვადაზე სსრკ-ის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს ა/კსფსრ სკს-თან გა-ნაცხადი სახლის მშენებლობისათვის საჭირო საშენი მასალის შესახებ.

4. წინადადება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—დაევალოს აზერბაიჯანის სამშენებლო ტრესტს და განჯის აღმასრულებელ კო-

მიტეტს—უზრუნველყონ მშენებლობა საკირო რაოდენობის ადგილობრივი სა-
შენი მასალით.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავგერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 21.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

209. ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან არსებული სამშენებლო
სამუშაოთა საწარმოო და სატარიფო ნორმირების მუდმივი საუწყებათა-
შორისო თათბირის ლიკვიდაციის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან არსებული სამშენებლო სა-
მუშაოთა საწარმოო და სატარიფო ნორმირების საუწყებათაშორისო თათბირი
ლიკვიდირებულ იქნეს.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების
სახალხო კომისართა საბჭოებს—განხილონ საკითხი რესპუბლიკების სახელმწიფო
საგეგმო კომისიებთან ნორმირების თათბირების არსებობის მიზანშეწონილობის
თაობაზე და, უკეთეს თათბირების არსებობა საკიროდ იქნება ცნობილი, განი-
ხილონ საკითხი ამ თათბირების დაფინანსებისა და ფუნქციების შესახებ.

3. მიენდოს ა/კსფსრ მუშაოთა და გლეხთა ინსპექციას—ა/კსფსრ სახელ-
მწიფო საგეგმო კომისიის შტატებისა და სტრუქტურის განხილვის დროს—შეა-
მოწმოს, საკიროა თუ არა მშენებლობის სექტორის მოწყობა, ამ სექტორში
სამშენებლო სამუშაოთა საწარმოო და სატარიფო ნორმირების ფუნქციების თავ-
მოყრით.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავგერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 21.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

210. ა/კსფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის არბიტრაჟის შენახვისათვის საჭირო სახსარის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ა/კსფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის არბიტრაჟის შესანახად საჭირო ხარჯები მიეკუთვნოს იმ სახსარს, რაც დაგროვდება სამეურნეო ორგანოების მიერ არბიტრაჟში სასარჩელო განცხადებებისა და საჩივრების შეტანის დროს გადასახდევინებელი განსაკუთრებული გამოსაღებით.

2. გამოსაღების რაოდენობას და მისი შეტანისა, შენახვისა და ხარჯვის წესს განსაზღვრავს ა/კსფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატი ა/კსფსრ ფანანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

3. წინადადება შეიცავს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გამოსცენ ანალოგიური დადგენილებანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგალოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 21.

თბილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

211. ტყავნედლეულის დამზადების გააღვირებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ტყავნედლეულის სასაქონლო გამოსავლის გადიდებისა, ადგილობრივ ჩარჩენის შემცირებისა, თვისების გაუმჯობესებისა და ნედლეულით ტყავის მრეწველობის უზრუნველყოფის მიზნით ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო, სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. სექტემბრის 7-ის დადგენილების შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1932 წ. 67 №-ი, მუხ. 407), ადგენს:

1. მიენდოს ა/კსფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატს:

ა) მოაწყოს 1933 წ. იანვრის 1-დე საკოლმეურნეო ბაზრებზე ფარდულეების ქსელი—არა ნაკლებ 80 ცალისა შთლად ა/კსფსრ-ში—ტყავის ფენსაცმელისა, სასარაჯო და საქურქე ნაკეთობის შემხვედრი ვაჭრობისათვის; ამასთან-

ნავე, ეს ნაკეთობა პირველ რიგში უნდა მიეყიდოს კოლმეურნიებსა და ტყავნედლეულის ჩამბარებელ ინდივიდუალურ მეურნეებს;

ბ) მოაწყოს მიღმეულ პუნქტებში მოძრავი კარვები ნედლეულის ძირითადი დამზადებლებისა, რომლებიც ეწევიან ტყავის საქონლის ვაჭრობას და ამავე დროს ტყავნედლეულის დამზადებას;

გ) მოაწყოს ტყავნედლეულის ძირითადი დამზადებლების მიერ კოლმეურნეთაგან და ინდივიდუალურ მეურნეთაგან ღორის ტყავისა და საქურქე ცხვრის ტყავის მიღება ტყავის ქარხნებში ვადასამუშაველად—მზაროდუქციის დაბრუნებით და გადამუშავებისათვის სასყიდლის გადახდევინებით ამავე სახის ნედლეულად.

გადასამუშაველად მიღების წესს და სასყიდლის რაოდენობას და გადახდის პირობებს განსაზღვრავს ა/კფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატი.

2. კვლავ დადასტურებულ იქნეს ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1922 წ. მარტის 3-ის დადგენილებით გათვალისწინებული (ა/კფსრ კან. კრ. 1932 წ. მე-9 №-ი, მუხ. 83):

ა) ყოველგვარი ტყავნედლეულის გადამუშავების—რეწაობის სახით—და და შესყიდვის აკრძალვა კოლექტიური მეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობებისათვის, აგრეთვე კერძო პირებისა და მათი შენაერთებისათვის,—გარდა კოოპერაციის სისტემაში შემავალი შენაერთებისა, რომელთაც, არსებული დადგენილებების თანახმად, შეუძლიან დაამზადონ ტყავნედლეული;

ბ) განსაზოგადოებული ფარისა და ჯოგისაგან მიღებული მთელი ტყავნედლეულის სავალდებულო ჩამბარება ძირითადი ჩამბარებლების მიერ—საბჭოთა მეურნეობებისა, კოლექტიურა მეურნეობებისა და სასოფლო მეურნეობის განსაზოგადოებული სექტორის სხვა ორგანიზაციების მიერ;

გ) სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და საქალაქო საბჭოების პასუხისმგებლობა—ძირითადი დამზადებლების თანაბრად—ტყავნედლეულის დამზადების გეგმების შესრულებისათვის;

დ) ღორის გატყავების აუცილებლობა და ლეშის გაუფუჭებისა და გატრუსვის აკრძალვა სასაკლაოში და სასაკლაო მოედნებზე.

3. მიენდოს ა/კფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატს—გააძლიეროს განსაზოგადოებული სექტორის იმ ჩამბარებელთა სანაცვლოდ, რომელნიც თავს არიდებენ ტყავნედლეულის ჩამბარებას ან წესიერად არ აბარებენ, წესიერად და თავაუარიდებლად ჩამბარებელი საბჭოთა მეურნეობების და კოლექტიური მეურნეობების საგეგმო მომარაგება ფხვსაგმლით და ტყავიული ნაკეთობით.

4. მიენდოს ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს—განახორციელოს მე-IV კვარტალის განმავლობაში ყველა სასოფლო სამომხმარებლო კოოპერატიული საზოგადოებისა და სასოფლო სამომხმარებლო კოოპერატიული დუქნების ჩაბმა ტყავნედლეულის დამზადების საქმეში, რისთვისაც დაავალოს სარაიონო სამომხმარებლო კოოპერატიულ კავშირებს—თავის დროზე გაანაწილონ მათ შორის ტყავნედლეულის დამზადება და თავის დროზე მიაწვდინონ მათვე

ამ დამზადების გეგმები; ამასთანავე, ანგარიშში მიღებულ უნდა იქნეს ამ გეგმების აღსრულება თვითიური სასოფლო სამომხმარებლო კოოპერატიული საზოგადოების მიერ ცალკე.

5. მიენდო ა/კსტსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატს—დაუყოვნებლივ ჩაატაროს „სოიუზზაგოტკოე“-ისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის (ტყავენდლეულის ხაზით) მომუშავეების ჩარიცხვა საგეგმო მომარაგებაში სასურსათო პროდუქტებით ადგილობრივი რესურსებიდან—იმ საფუძველზე, რომ ეს მომუშავენი გათანაბრებულ იქნენ ტყავის მრეწველობაში სეულზე მომუშავე ამქრებთან.

6. მიენდოს ა/კსტსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატს—გააძლიეროს ტყავენდლეულის შემგროვებლების მუშაობა ძირითად დამზადებელთა სისტემაში და განამტკიცოს მათ მუშაობაში საზოგადოებრივი მეთოდები, კერძოდ—ტყავენდლეულის კოლექტიურად ჩაბარება.

7. წინადადება მიეცეს ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დაავალონ სასამართლო ორგანოებს სასტიკ პასუხისგებაში აძლიონ ამა დადგენილების დარღვევაში დამნაშავე პირნი, სახელდობრ ტყავენდლეულის შესყიდვისა და გადამუშავებისათვის.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 21.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

212. „სოიუზბლოდოვოვში ტარა“-ს ამიერკავკასიის განყოფილების ლიკვიდაციის შესახებ.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. მიზანშეწონილად იქნეს ცნობილი „სოიუზბლოდოვოვში ტარა“-ს ამიერკავკასიის განყოფილების ლიკვიდაცია.

2. მიენდოს ა/კსტსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატს განახორციელოს ესე დადგენილება.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 21.

ტფილისი.

**დადგენილება ა/კსუსს სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

213. „სოიუზტარა“-ს ამიერკავკასიის განყოფილების ლიკვიდაციის შესახებ.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. მიზანშეუწონელად იქნეს ცნობილი „სოიუზტარა“-ს ფილიალიდან რეორგანიზებული „სოიუზლესოტარა“-ს ფუნქციონირება ამიერკავკასიის მასშტაბით და მოხდეს მისი ლიკვიდაცია.

2. მიენდოს მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს ა/კსუსს სახალხო კომისართა საბჭოსთან—განახორციელოს ესე დადგენილება.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 21.
ტფილისი.

**დადგენილება ა/კსუსს სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

214. საბამე კოლექტიური მეურნეობებისათვის 1932 წელს ა/კ. ტრაქტორცენტრის სისტემას მეშვეობით მიცემული ყოველგვარი საკონტრაქტაციო ავანსით დავალიანების „ზაგოტხლოპოკ“-ის სისტემის მიერ მიღების შესახებ.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ყველა ფულადი საკონტრაქტაციო ავანსი, რაც 1932 წელს ტრაქტორცენტრის სისტემის მეშვეობით მიეცა ბამბისათვის კოლექტიურ მეურნეობებს და ინდივიდუალურ მეურნეობებს, გადაწერილ იქნეს „ზაგოტხლოპოკ“-ის სისტემის ანგარიშზე.

2. ის დატვირთილი საბამე საკონტრაქტაციო ავანსები, რაც „ზაგოტხლოპოკ“-მა გადარიცხა ტრაქტორცენტრის ანგარიშზე, ამ უკანასკნელმა უნდა დაუბრუნოს „ზაგოტხლოპოკ“-ს.

3. მთელი დავალიანება კოლექტიური მეურნეობებისა ტრაქტორცენტრისადმი სატრაქტორო სამუშაოებისათვის დაიფაროს ჩვეულებრივი წესით.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1933 წ. ნოემბრის 21.
ტფილისი.

**დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

215. ამიერკავკასიის ზოგიერთი დაწესებულების და საწარმოს შტატების შემცირებისა და რეორგანიზაციისათვის შემდგომი მუშაობის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

I. სახელმწიფო და სამეურნეო აპარატების შესანახად საჭირო სახსარის რეალური ეკონომიის გადიდებისათვის მიენდოს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციას:

ა) მოახდინოს ფედერატიულ დაწესებულებათა და საწარმოთა აპარატების შტატებისა და ხარჯთაღრიცხვების მტკიცე შემცირება და აგრეთვე სტრუქტურის გამარტივება არსებული შტატების მიხედვით, უკეთეს იგი დამტკიცებულზე ნაკლებია და დამტკიცებული შტატების მიხედვით, უკეთეს იგი ფაქტიურად არსებულზე მეტია;

ბ) გაითვალისწინოს ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მომქმედ საერთო-საკავშირო საწარმოთა ფილიალების შტატებისა და ხარჯთაღრიცხვების მტკიცე შემცირება და აგრეთვე მათი შეერთება და რეორგანიზაცია.

ეს მუშაობა ჩატარებულ იქნეს 1932 წ. დეკემბრის 15-დე და წარმოუდგინოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს სათანადო წინადადებანი.

II. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ—განახორციელონ ღონისძიებანი დაწესებულებათა და საწარმოთა შტატების და ხარჯთაღრიცხვების შემცირებისა და რეორგანიზაციისათვის მათი აპარატების გამარტივების მიზნით.

III. მიზანშეუწონელად იქნეს ცნობილი ქვემოაღნიშნულ დაწესებულებათა ფუნქციონირება.

**ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან და
უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან:**

1. ბეჭდვითი საქმის კომიტეტი, რომლის ფუნქციებიც ქალაქის ბაზრის მოწესრიგების ხაზით გადაეცეს ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატს.

2. სასტანდარტიზაციო კომიტეტი. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ—მოახდინონ რესპუბლიკანური სასტანდარტიზაციო ბიუროების რეორგანიზაცია სასტანდარტიზაციო კომიტეტებად, რომელნიც იარსებებენ რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებთან.

3. ამიერკავკასიის საგამომგონებლო კომიტეტი.

4. ა/კსფსრ მთავრობის სახლის მშენებელი კომიტეტი.

მძიმე მრეწველობის ჯგუფის ხაზით:

1. „ა/კ. სახპროექტი“. მისი საპროექტო ჯგუფი სამთა-მადნო დარგის ხაზით გადაეცეს მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს სა-

ქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან—აპარატის სათანადო შემკირებით აკსფერ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის განკარგულებისამებრ.

2. სამიერკავკასიო მნიშვნელობის ტრესტი „ზაკსანტესტროი“.

სატრანსპორტო ორგანიზაციების ჯგუფის ხაზით:

ა/კსფსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველო. მისი ფუნქციები საკავშირო და ფედერატიული გზების მშენებლობის დაგეგმვის ხაზით გადაეცეს ა/კსფსრ სახელმწიფო საგემო კომისიას, ხოლო მანქანების შემოზიდვის მოწყობისა და დაგეგმვის ხაზით—„ა/კ. ავტორემონტ-რაგება“-ს. განთავისუფლებული მომუშავენი გადაცემულ იქნენ რესპუბლიკანური გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოებისათვის. სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტი ლაბორატორიითურთ გადაეცეს საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს.

სახოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციების ჯგუფის ხაზით:

1. ა/კ. ტრაქტორცენტრი და ა/კ. თივის ცენტრი. მათ სანაცვლოდ ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის სტრუქტურაში მოწყობილ იქნეს ტრაქტორცენტრისა და თივის ცენტრის სექტორი.

2. „ა/კ. წყალმომარაგება“.

საბინაო კოოპერაციის ხაზით:

ა/კ. საბინაო კავშირი.

სარეწაო კოოპერაციის ხაზით:

ა/კ. სარეწაო საბჭო. მისი ფუნქციები დაგეგმვის ხაზით გადაეცეს ა/კ. სახელმწიფო საგემო კომისიას. გაძლიერებულ იქნეს ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული სარეწაო კოოპერაციისა და შინამრეწველობის კომიტეტის მუშაობა.

IV. ა/კსფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის კომპეტენცია შემოფარგლულ იქნეს ვასალებისა და მომარაგების დაგეგმვის ფუნქციებით.

V. მიზანშეუწონდალ იქნეს ა/კსფსრ-ში ფუნქციონირება წყალთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა და სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა და აგრეთვე წყალთა სახალხო კომისარიატის სისტემაში შემავალი ამიერკავკასიის სამდინარეო ტრანსპორტისა. რიონის ნაოსნობა გადაეცეს ფოთის პორტს. სევანის ნაოსნობა ცნობილ იქნეს სომხეთის სსრ ორგანოდ რესპუბლიკანური მნიშვნელობისა.

ზედმეტად იქნეს ცნობილი გზათა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის აპარატი. ამ რწმუნებულის მოვალეობანი დაეკისროს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარეს შეთავსებით.

ამა პუნქტიდან გამომდინარე საკითხების გამო მოტივირებული შეამდგომლობა აღიძრას სათანადო საკავშირო ორგანოების წინაშე.

VI. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—განხორციელონ სათანადო საორგანიზაციო ღონისძიებანი, რისთვისაც მხედველობაში უნდა იქონიონ ლიკვიდირებულ და რეორგანიზებულ ფედერატიულ დაწესებულებათა და საწარმოთა ფუნქციების გადაცემა ცალკეულ შემთხვევებში რესპუბლიკანური ორგანოებისათვის.

VII. დაწესებულ იქნეს, რომ 1933 წ. იანვრის 1-დე ცალკეულ და გამოწვევის შემთხვევაში იმ დაწესებულების ხელმძღვანელს, რომელშიაც მოხდა შტატისა და ხარჯთაღრიცხვის შემცირება, შეუძლიან შეიტანოს ა/კ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციაში განსახილველად, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ შემდგომი დამტკიცებით, საკითხი იმის თაობაზე, რომ შტატი და დამტკიცებული ხარჯთაღრიცხვა საკმარისი არ არის.

VIII. მიენდოს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს—მოაწყოს კომისიები ამა დადგენილებების სათანადო პუნქტების განხორციელებასთან დაკავშირებული საკითხების გადასაწყვეტად.

IX. დაევალოს იმ დაწესებულებათა და საწარმოთა ხელმძღვანელთ, რომელნიც რეორგანიზებულ უნდა იქნენ შტატების შემცირებით, გამოუტყხადონ ეს თანამშრომლებს ორი კვირით ადრე მათ ფაქტიურ დათხოვნამდე.

X. დაევალოს დაწესებულებათა და საწარმოთა ხელმძღვანელთ—1933 წ. იანვრის 1-დან მტკიცედ მისდიონ მათ ხელმძღვანელობაში მყოფი ორგანიზაციებისათვის დამტკიცებულ ხარჯთაღრიცხვებსა და შტატებს; არავითარი სტრუქტურული ცვლილების მოხდენა ამ ორგანიზაციებში, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის მიერ განუხილველად და შემდგომ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დაუშვებლად, არ შეიძლება.

XI. დაწესებულ იქნეს, რომ, ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის მიერ წინასწარი განხილვისა და შემდგომ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცების გარეშე, არ შეიძლება ა/კსფსრ ტერიტორიაზე საამიერკავკასიო მნიშვნელობის მქონე ახალი ორგანიზაციის მოწყობა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს უცოდნელად—საკავშირო მნიშვნელობის მქონე ორგანიზაციის მოწყობა.

XII. დაევალოს იმ დაწესებულებათა და საწარმოთა ხელმძღვანელთ, რომლებშიაც მცირდება შტატები, წარუდგინონ ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს დასათხოვნი თანამშრომლების სია.

XIII. ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატმა გეგმაშეწონილად უნდა გაანაწილოს დასახელებული თანამშრომელნი სამუშაოზე.

XIV. სახელმწიფო ორგანოებისა და სამეურნეო ორგანოების რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით განთავისუფლებული ფართობი მუნიციპალიზირებულ შენობებში გადაიციეს მთლად ტფილისის საქალაქო საბჭოს განკარგულებაში.

XV. ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციამ უნდა წარმოუდგინოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დეკემბრის 1-თვის მოხსენება ამა დადგენილების

აღსრულების მსვლელობის შესახებ, ხოლო მთელი მუშაობა უნდა დაამთავროს არა უგვიანეს 1932 წ. დეკემბრის 20-სა.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 ნოემბრის 21.
ტფილისი.

**დადგენილება ა/კფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

216. ოთხფენი საქონლის ცენტრალიზებული წესით დამზადების მსვლელობისა და 1932 წლის მეოთხე კვარტალის გეგმის აღსრულების უზრუნველყოფ ღონისძიებათა შესახებ.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო, აღნიშნავს-რა, რომ ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში ოთხფენი საქონლის დამზადების ტემპები მეოთხე კვარტალის განმავლობაში ამოძრავებულა არასაკმარისად და, კვარტალურ გეგმასთან შეფარდებით, გამოიხატება-რა:

	ა.წ. სსრ	სომხ. სსრ	საქ. სსრ	ა/კფსრ
ნოემბრის 1-თვის	24%	36%	17%	24%
" 15	35%	41%	25%	32%

როდი უზრუნველყოფს დამზადებათა კვარტალური გეგმისა და მომარაგების გეგმების აღსრულებას,—ადგენს:

1. მიენდოს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დაუყოვნებლივ შეამოწმონ ოთხფენი საქონლის დამზადების მსვლელობა და იხმარონ მთელი რიგი ღონისძიებანი გეგმის აღსრულების უზრუნველსაყოფად; თანაც მიაქციონ განსაკუთრებული ყურადღება:

ა) სახელმწიფოსათვის ხორცის ჩაბარების ვალდებულებათა და აგრეთვე „1932 წ. მე-IV კვარტალისა და 1933 წლისთვის ხორციულის დამზადების გეგმის შესახებ“ გამოცემული ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საქვეშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის დადგენილებების („ზარია ვოსტოკა“ 1932 წ. ნოემბრის 30-სა) განხორციელებისათვის დამტკიცებული ინსტრუქციების ადგილობრივ ენებზე დაბეჭდვას,—ისე, რომ ეს ვალდებულებები და ინსტრუქციები, არა უგვიანეს სამი დღის ვადისა დაბეჭდვის დღიდან, მიწვდენილ იქნეს ყველა რაიონამდე და სასოფლო საბჭომდე, თანაც შეიყოს და ჩაბარდეს ხორცის ყველა ჩამბარებელს;

შენიშვნა. იმ რესპუბლიკებში, სადაც, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცებული ინსტრუქციის მიღებამდე, დაბეჭდილ და წარგზავნილ იქნა საერთო-საკავშირო ინსტრუქცია, — იმავე სამი დღის ვადაზე წარიგზავნება რაიონებსა და სასოფლო საბჭოებში ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცებული დამატებანი და ცვლილებანი ამ ინსტრუქციისა;

ბ) სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების ჩაბმას რაიონებში ოთხფეხი საქონლის დამზადების კამპანიისათვის აქტიური ხელმძღვანელობისა და დახმარების გაწევის საქმეში და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ პერსონალურად პასუხისმგებელ პირთა გამოყოფას;

გ) პასუხისმგებელ ამხანაგთა გამოყოფას რაიონებში გასაგზავნად, რათა მათ ადგილებზე ჩაატარონ ახსნა-განმარტებითი კამპანია, მოაწყონ და შეამოწმონ მიცემული დირექტივების აღსრულება და ჩააბან ამ მუშაობაში აგრეთვე ბამბის მოსავლის აღების კამპანიისათვის მობილიზებული ამხანაგები;

დ) სარაიონო, სარაიონთაშორისო და სადგურებთან და კომბინატებთან მდებარე ბაზისების მომზადების შემოწმებას და უზრუნველყოფას — ჩამბარებლებისაგან ოთხფეხი საქონლის მიღებისა, ნორმალურად შენახვისა და ტრანსპორტირებისათვის; სადგომებით, საკვებით, მომზადებული პერსონალით, ინვენტარით — განსაკუთრებულად სასწვრებით — უზრუნველყოფას; სამომხმარებლო კოოპერაციის სასოფლო და სარაიონო ქსელის მომზადებას — ოთხფეხი საქონლის ნაცვლად ჩამბარებული ფრინველის მიღებისა და ტრანსპორტირებისათვის, აგრეთვე ოთხფეხი საქონლისა — იმ რაიონებსა და რესპუბლიკებში, სადაც ცენტრალიზებული წესით ოთხფეხი საქონლის დამზადება დაკისრებული აქვს სამომხმარებლო კოოპერაციას;

ე) ყველა საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმისა და საბჭოთა მეურნეობის მიმაგრებას და მიწერას სადგურებთან მდებარე „ზაგოტსკოტის“ ბაზისებზე ოთხფეხი საქონლის ჩამბარებისათვის (გარდა იმ საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმებისა, რომელნიც რესპუბლიკების მომარაგების სახალხო კომისარიატების მიერ განთავისუფლებულ არიან უშუალო ჩამბარებისაგან სადგურებთან მდებარე „ზაგოტსკოტას“ ბაზისებისათვის);

ვ) ადგილობრივი პრესის ფურცლებზე დამზადების კამპანიის მსვლელობისა და ტემპების სისტემატიურად გაშუქებას, ამ მუშაობაში მუშათა და სოფლის კორესპონდენტების მასის ჩაბმით;

ზ) „ზაგოტსკოტას“ სარაიონო რგოლულებს მიერ, ერთი დღის შემდეგ მორიგი ხუთდღიურის გასვლისას, სატელეგრაფო ანგარიშების გაგზავნას სექტორალური ხაზით — ცოცხლადი წონით მიღებული და ჩამბარებული ყოველგვარი ოთხფეხი საქონლის და ფრინველის შესახებ, ხოლო „ზაგოტსკოტას“ რესპუბლიკანური კონტორების მიერ — ორი დღის შემდეგ ხუთდღიურის გასვლისას — ა/კსფსრ სახალხო მომარაგების კომისარიატში და „ა/კ. ზაგოტსკოტაში“ რესპუბლიკანური სატელეგრაფო ჯგუფების წარდგენას იმავე დეტალიზაციით; ესევე ცნობები სარაიონო ხაზით იმავე დროს უნდა გაიგზავნოს ფოსტით;

თ) სასოფლო საბჭოს შემოწმებას და უზრუნველყოფას ჩამბარებელთა ვალდებულებების აღრიცხვის საქმის დაყენებით, აგრეთვე ყველა სასოფლო საბჭოში თვითთული მეურნეობის მიერ კვარტალურ დავალებათა აღსრულების რეგისტრაციის საქმის დაყენებით; ამასთანავე თვითთულ სოფელში და თვითთულ ფერმაში დეკადური დავალება უნდა განისაზღვროს ისეთი ვარაუდით, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს კვარტალური გეგმის აღსრულება 1932 წ. დეკემბრის 31-თვის;

ი) ოთხფეხი საქონლის არაპირიან ჩამბარებულებისათვის დადგენილი რეპრესიების შეფარდების შემოწმებას.

2. აეკრძალოს „ზაგოტსკოტას“ მიმღებ აპარატს და სათანადო შემთხვევაში სამომხმარებლო კოოპერაციას—ჩამბარებულებისაგან საშუალოზე ნაკლები სისუქნის ოთხფეხი საქონლისა და დაწესებულ ზღვრულ წონაზე ნაკლები წონის მქონე მოზარდი საქონლის მიღება; დაევალოს „სოიუზშიასოს“ მიიღოს ხოლმე ჩამბარებელ პარტიაში გარეული არასაკონდიციო ოთხფეხი საქონელი და მოზარდი საქონელი აუცილებლად განსაკუთრებული აქტების შედგენით და ამ აქტების მომარაგების სახალხო კომისარიატში წარგზავნით (ასლი „ზაგოტსკოტას“), რათა დამნაშავენი დაუყოვნებლივ მიცემულ იქნენ პასუხისგებაში.

ასეთივე წესი უნდა შეუფარდონ სადგურებთან მდებარე „ზაგოტსკოტას“ ბაზისებმა საბჭოთა მეურნეობების მიერ ჩასაბარებლად მირეკილ არასაკონდიციო საქონელს.

3. ამიერკავკასიის პერიოდულმა ბეჭდვითი ორგანოებმა უნდა გააშუქონ თავიანთ ფურცლებზე ოთხფეხი საქონლის დამზადების ახალი მეთოდების ორგანიზაციისა და შთანერგვის საკითხები, ამ კამპანიის მსვლელობა და ოთხფეხი საქონლის ჩამბარების გეგმებისა და დავალებების აღსრულება.

4. მოსმენილ იქნეს არა უგვიანეს დეკემბრის 10-სა ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატის მოხსენება ამა დადგენილების აღსრულების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 25.

№ 502.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკას“ 277 №-ში 1932 წ. ნოემბრის 30-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

217. იმ ღონისძიებათა შესახებ, რაც უზარუნველყოფს ა/კსფსრ სახალხო სამეურნეო გეგმის აღსრულებას 1932 წლის მე-IV კვარტალში და სამომავალდებლო მუშაობას 1933 წლის გეგმისთვის — ამ ღონისძიებათა დაკავშირებით 1932 წლის გეგმის პირველი სამი კვარტალის აღსრულებასთან, სამუშაო ხელფასის ფონდების გადამეტებით დახარჯვასთან და სხვადასხვა საწარმოში ზედმეტი მუშა-ძალის ყოლასთან.

მიუხედავად წარმოების ღონის საერთო ამალღებისა, წარსულ წელთან შედარებით, მაინც საგეგმო დავალებათა სისტემატიურად არასავსებით შესრულება სახალხო მეურნეობის ყველა ნაწილში სერიოზულ საფრთხეში აყენებს ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის გეგმის აღსრულებას.

მრეწველობის წლიური საწარმოო პროგრამმა 1932 წლის 9 თვის განმავლობაში შესრულებულია სულ 55,8%-ით; სამშენებლო—კრედიტების გამოყენების ნაწილი—56%-ით; ცალობითი ბრუნვის გეგმა 9 თვეში შესრულებულია 86,5%-ით. სასოფლო მეურნეობის სფეროში საგეგმო დავალებანი შესრულებულია სისტემატიურად არასავსებით რიცხვობითი და თვისებითი მაჩვენებლების ხაზით და უაღრესი მნიშვნელობის მქონე სასოფლო-სამეურნეო კამპანიები მიმდინარეობს არადამაკმაყოფილებლად, თუმცა-კი ისეთი ღონით, რაც აღემატება წარსული წლის ღონეს.

აღნიშნული დეფექტების ძირითადი ფაქტორებია ნაკლოვანებანი შრომისა და წარმოების პროცესის სფეროში და განსაკუთრებით საორგანიზაციო-სატექნიკო ხასიათის მოუგვარებლობა თვით საწარმოებში.

მუშა-ხელის დეფიციტი სახალხო მეურნეობის ზოგიერთ დარგში—მაშინ, როდესაც სხვა დარგებში იგი ზედმეტი იყო; არასაკმარისად გაშლა მუშაობისა მუშების მოგროვების საქმის მოწყობისათვის; მუშა-ძალის დენადობა, რაც გამოწვეულია ჯერ კიდევ აღმოუფხვრელი გათანაბრობით, შრომის ორგანიზაციის ნაკლით და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურეობისა და მომარაგების დეფექტებით; საქონელგამტარებელი ქსელის არაგარკვეული მუშაობა, აგრეთვე მუშაობის სისუსტე ტექნიკური ნორმირებისა და შინასაქარხნო დაგეგმვის ხაზით. ნამდვილი სამეურნეო ანგარიშის არასაკმარისად შთანერგვა სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში და, როგორც ყველა ამის შედეგი, თვითღირებულების გადიდება და შრომის ნაყოფიერების შეუსაბამობა საგეგმო ვარაუდთან— ასეთი მთავარი მიზეზები საგეგმო დავალებათა არასავსებით აღსრულებისა.

ამისდაშესაბამისად და 1933 წლის გეგმის აღსრულებისათვის საჭირო მომზადების მიზნით ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. წინადადება მიეცეს მრეწველობის სახალხო კომისარიატებს და სამეურნეო ორგანოებს:

ა) დაუყოვნებლივ შეუდგნენ მუშა-ძალის განწყობას წარმოებაში—ისე, რომ დარჩენილი დროისათვის იგი შეესაბამებოდეს საწარმოო პროგრამის მოთხოვნათ და აღსრულების ფაქტიურ მსვლელობას;

ბ) დააჩქარონ საწარმოთა მთელი სატარიფო-სანორმირო მუშაობის რეორგანიზაცია, რასაც საფუძვლად დაუდგან სრულიად საკავშირო პროფესიონალურ კავშირთა ცენტრალური საბჭოს და სსრკ-ის შრომის სახალხო კომისარიატის ა/წ. ივლისის 13-ის დადგენილება;

გ) გადასინჯონ დამნიორმელთა შტატი საწარმოებში კადრების შემდგომი რიცხვობითი და თვისებითი გაძლიერების თვალსაზრისით;

დ) უზრუნველყონ უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლებში ტექნიკური ნორმირების დისციპლინის სწავლება;

ე) გააძლიერონ საწარმოებში საგეგმო-ოპერატიული ჯგუფების მუშაობა და გადააქციონ ისინი ძირითად უჯრედებად ქვედა შინასაქარხნო დაგეგმვის მოგვარებისა და განხორციელებისათვის;

ვ) უზრუნველყონ სახალხო კომისარიატების ხაზით ხელმძღვანელობა საგეგმო-ოპერატიული ჯგუფების მუშაობისათვის—სახალხო კომისარიატების საგეგმო განყოფილებების შედგენილობაში სპეციალური უჯრედების გამოყოფით, რომელნიც გაუწევენ გამგებლობას ქვედა ხასიათის დაგეგმვას;

ზ) დააწესონ მაგარი კონტროლი საწარმოებში ნედლეულისა, დამხმარე მასალისა, სათბობი მასალისა და სხვა მისთ. ხარჯვისათვის, განსაკუთრებით ზედნადები ხარჯებისათვის.

2. ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრმა უნდა გააძლიეროს მუშაობა ზედმეტი მუშა-ძალის გამორკვევისათვის კოლექტიურ მეურნეობებში და აღსნა-განმარტებითი კამპანიისათვის გარე-სამუშაოზე გასვლის თაობაზე; სამეურნეო ორგანოებმა უნდა განამტკიცონ საწარმოთა მომგროვებელი აპარატი.

3. მიენდოს ა/კ. სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს—მოავგაროს, სათანადო სახალხო კომისარიატებთან ერთად, ფართო მოხმარების საგნების წარმოების აღრიცხვა.

4. სამეურნეო ორგანოებმა და პროფესიონალურ კავშირთა ორგანიზაციებმა უნდა მოახდინონ მუშათა მომარაგების საკითხების შესახები უმაღლესი სადირექტივო ორგანოების მინიშნებათა რეალიზაცია, კერძოდ:

ა) მიაქციონ უაღრესი ყურადღება სასოფლო მეურნეობის პროდუქტების დამზადების ფართოდ გაშლას დახურულ მუშათა კოოპერატივებსა და მუშათა სასადილოებში და დამხმარე სასოფლო სამეურნეო საწარმოთა მოწყობას ფაბრიკებსა და ქარხნებთან—სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის სექტემბრის დადგენილების საფუძველზე;

ბ) იხმარონ გადაამწყვეტი ღონისძიებანი საბინაო მშენებლობისათვის 1933 წელს გადადებული კრედიტების გამოსაყენებლად.

5. მიენდოს მძივე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს, ა/კსფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატს და ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, მოაწყონ, ა/კ. პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან ერთად, ერთი დეკადის ვადაზე, სპეციალური ბრიგადები საწარმოთათვის დახმარების გასაწევად სამრეწველო-საფინანსო გეგმის აღსრულებისა, შრომის ორგანიზაციისა, სამუშაო ხელფასის გარდაქმნისა და ტექნიკური ნორმირების გამჯობების საქმეში.

6. მიღებულ იქნეს ცნობად ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის განცხადება, რომ შრომის ორგანოებმა უკვე იხმარეს სათანადო ღონისძიებანი შენიშნულ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ, აგრეთვე, რომ შრომის ორგანოებმა და სამეურნეო ორგანიზაციების სათანადო ხელმძღვანელებმა უკვე დაადეს საღისციკლინო გადასახდელი სამეურნეო საწარმოთა მთელ რიგ ხელმძღვანელებს სამუშაო ხელფასის ფონდების გადახარჯვისათვის.

7. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის მომარაგებელ ორგანიზაციებს— იხმარონ სასწრაფო ღონისძიებანი გამოყოფილი ფონდირებული საშენი მასალისა, გაწყობილობისა და სხვა მისთ. განწესების რეალიზაციისათვის.

8. მიძიე მრეწველობის სახალხო კომისარიატისა, მომარაგების სახალხო კომისარიატისა, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატის სისტემაში შემავალმა სამუშაო ორგანიზაციებმა, ადგილობრივი და არადეფიციტიანი საშენი მასალით საშენებელთა უზრუნველყოფის მიზნით, უნდა დააჩქარონ საშენი მასალის მწარმოებელ დამხმარე საწარმოთა და საქმის-მკეთებელ ეზოთა მოწყობა.

9. ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა და ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრმა:

ა) უნდა მიაქციონ უაღრესი ყურადღება კოლექტიური მეურნეობებისა და საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმების შემდგომ საორგანიზაციო-სამეურნეო განმტკიცებას, განსაკუთრებით შრომის ორგანიზაციისა, საკოლმეურნეო-საწარმოო ბრიგადის განმტკიცებისა და ზემოსავლის განაწილების საკითხებს;

ბ) დაუყოვნებლივ უნდა იხმარონ გადაწყვეტი ღონისძიებანი მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის გეგმის აღსრულებისათვის და აგრეთვე ბამბის მოსავლის თავის დროზე აღებისა და შემსყიდველ პუნქტებში ჩაბარებისათვის;

გ) უნდა იხმარონ საჭირო ღონისძიებანი საზამთრო მეგობსტენობის გეგმის აღსრულებისათვის მიმდინარე საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის დროს.

10. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს— გადასინჯოს ტრაქტორისტების სამუშაო ხელფასის ვანაკვეთები სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ოქტომბრის 23-ის თარიღისა და 1630 №-ის დადგენილების თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1932 წ. 74 №-ი, მუხ. 453).

11. ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა უნდა წარმოადგიგინოს საგაზაფხულო თესვის კამპანიის გაშლილი გეგმა მიმდინარე წლის დეკემბრის 15-თვის.

12. წინადადება მიეცეს ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს, „ა/კ. ვაქრობას“ და სხვა მოვაჭრე ორგანიზაციებს— გააძლიერონ მეთვალყურეობა საქონლის ბრუნვის დაჩქარებისათვის და პასუხისგებაში აძლიონ საქონლის ბრუნვის დავიანებასა და დადგენილ ლიმიტებზე ზედმეტი საქონლის ნაშთთა კადიდებაში დამნაშავე პირნი.

13. წინადადება მიეცეს მომარაგების საქმისათვის სპეციალურად გამოყოფილ აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეთა მოადგილეებს, მათი პი-

რადი პასუხისმგებლობით, მოახდინონ საქონლის „დაბრონირებისა“ და სიების მიხედვით განაწილების ლიკვიდაცია, რამაც თავი იჩინა სინამდვილეში.

რესპუბლიკების მუშათა და გლეხთა ინსპექციამ უნდა თვალყურით ადევნოს ამა დადგენილების აღსრულებას.

14. მიენდოს შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული სასაქონლო ფონდებისა და ვაჭრობის მოწესრიგების კომიტეტის რწმუნებულს ა/კსფსრ-ში, ა/კ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციისა, ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატისა და ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის მონაწილეობით, შეამოწმოს მრეწველობის საბითუმო ბაზისების მუშაობა და წარუდგინოს ორი დეკადის ვადაზე ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ აღსრულების შემოწმებულ კომისიას მოხსენება სათანადო ღონისძიებითურთ.

15. ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირის, „ა/კ. ვაჭრობისა“ და ა/კ. სარეწაო კოოპერაციის საბჭოს სისტემის საკოლმეურნეო ბაზრებზე ფასების შემცირების მიზნით გადიდებულ იქნეს იმ ფართო მოხმარების საქონლის მოცულობა, რაც წინ უნდა დახვდეს კოლექტიური მეურნეობებისა, კოლმეურნეებისა და შშრომელი ინდივიდუალური მეურნეების მიერ მოზიდულ სასოფლო-სასაქონლო პროდუქციას.

16. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებმა უნდა იხმარონ ღონისძიებანი საკონვენციო ბიუროების მუშაობის გაძლიერებისათვის და საქონლის იმ ფასად დამზადების მოსაპობისათვის, რაც საკონვენციო ფასს აღემატება.

17. მიენდოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ აღსრულების შემოწმებულ კომისიას—მოისმინოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მოხსენება იმ ღონისძიებათა შესახებ, რამაც უზრუნველ უნდა ჰყოს ზამთარში ოთხფეხი საქონელი საჭირო საკვებით და სადგომებით, ხოლო რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან არსებულმა აღსრულების შემოწმებულმა კომისიებმა უნდა მოისმინონ იმავე ვადაზე მეცხოველეობის ტრესტების სათანადო მოხსენებანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავგერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 29.
ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისარტა საბჭოსი.

218. ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს რეორგანიზაციის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარტა საბჭო ადგენს:

1. ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველო ლიკვიდირებულ იქნეს.

წყალთა მეურნეობის დაგეგმვისა და კონტროლის ფუნქციების განხორციელებისათვის მოეწყოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან წყალთა მეურნეობის სექტორი, რომელსაც ამავე დროს დაეკისროს ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტისა და აგრეთვე სარესპუბლიკათაშორისო სისტემის უშუალო ხელმძღვანელობა.

ა/კ. წყალთა მეურნეობის წყალ-სატექნიკო საბჭო დატოვებულ იქნეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან.

2. ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს სალიკვიდაციოდ მოწყობილ იქნეს სალიკვიდაციო კომისია შემდეგი შედგენილობით:

თავმჯდომარე—აზხ. ბირიუშევი.

წევრები—აზხანაგნი ბიტ-ლაზარი და პალად-ზადე.

თავისი მუშაობა კომისიამ უნდა დაამთავროს ორი დეკადის ვადაზე.

3. დიდრონი საირრიგაციო ობიექტების ხაზით გამოკვლევებისა და პროექტირებისათვის დატოვებულ იქნეს „ზაკვაროვოდ“-ი (ყოფ. „ზაკვოდპროიზ“), როგორც საერთო-საკავშირო ორგანიზაცია, რომელიც ექვემდებარება წყალთა მეურნეობის მთავარ სამმართველოს და მოქმედობს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის საერთო ხელმძღვანელობით.

4. წყალთა მეურნეობის ინჟენერთა განჯის ინსტიტუტი, რომელიც სსრკ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის წყალთა მეურნეობის მთავარ სამმართველოს გამგებლობაშია, დაექვემდებაროს საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხაზით უშუალოდ აზერბაიჯანის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს; დაეკისროს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს—გაანაწილოს კადრები, რომლებიც უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლებს ათავებენ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარტა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარტა

საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

219. „სოიუზპლოდოვოვში“-ის ამიერკავკასიის კონტორის ლიკვიდაციის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1 „სოიუზპლოდოვოვში“-ის ამიერკავკასიის კონტორა ლიკვიდირებულ იქნეს და ყველა მისი სამეურნეო-ოპერატიული ფუნქცია ხილბოსტნეულის დამზადებისა, გადამუშავებისა და მომარაგების სფეროში გადაეცეს „სოიუზპლოდოვოვში“-ის რესპუბლიკანურ ორგანოებს.

2. „სოიუზპლოდოვოვში“-ის რესპუბლიკანური კონტორები რეორგანიზებულ იქნენ ხილბოსტნეულის მრეწველობის ტრესტებად—მათთვის მთელი ქონების გადაცემით პასივ-აქტივითურთ 1932 წ. ოქტომბრის 1-ის ბალანსის თანახმად.

3. დაწესებულ იქნეს, რომ ხილბოსტნეულის მრეწველობის აღნიშნული რესპუბლიკანური ტრესტები შედიან „სოიუზპლოდოვოვში“-ის სრულიად საქავშირო შენაერთის შედგენილობაში და ოპერატიულ-საფინანსო ხაზით ექვემდებარებიან ამ შენაერთის გამგეობას.

საერთო დაგეგმვისა და რეგულირების ხაზით აღნიშნული ტრესტები ექვემდებარებიან სათანადო რესპუბლიკის მომარაგების სახალხო კომისარიატს.

4. მოწყობილ იქნეს ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატის შედგენილობაში სპეციალური ხილბოსტნეულის სექტორი (5 კაცის შედგენილობით)—ა/კსფსრ-ში ხილბოსტნეულის დამზადების და გადამუშავების და ხილბოსტნეულით და გადამუშავებული პროდუქტებით მომარაგების საერთო დაგეგმვის და რეგულირების საქმის განსახორციელებლად.

5. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატს—მოაწყოს სალიკვიდაციო კომისია ამხ. მელქუმიანის თავმჯდომარეობით.

დაეკისროს სალიკვიდაციო კომისიას—გაანაწილოს ხილბოსტნეულის მრეწველობის რესპუბლიკანურ ტრესტებს შორის „სოიუზპლოდოვოვში“-ის ა/კ. კონტორის ძირითადი და საბრუნავი სახსარი, ინვენტარი და სხვა ქონება.

ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატმა ორი დღის-ვადაზე უნდა წარმოადგინოს ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატში ლიკვიდაციის წესის დებულების პროექტი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ა. დოგადოვი.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი **ა. შავერდოვი.**

1932 წ. ნოემბრის 29.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსუსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

220. სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის კავკასიისმცოდნეობის ინსტიტუტის სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის ფილიალად გადაკეთების შესახებ.

ა/კსუსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. განცხადებულ იქნეს თანხმობა სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის ა/წ. ივლისის 15-ის დადგენილებაზე სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის კავკასიისმცოდნეობის ინსტიტუტის სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის ფილიალად გადაკეთების შესახებ.

2. დაეკისროს მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის ფილიალს ა/კსუსრ ბუნებრივ სიმდიდრეთა ყოველმხრივი და სისტემატიური შესწავლა მასში მოსახლე ხალხთა ისტორიული ცხოვრების პროცესში (ისტორია, მატერიალური კულტურა, ეტნოგრაფია და სხვა მისთ.) და მოაწყოს ამ შესწავლის ამოცანების გარშემო თავის სისტემაში სათანადო სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებათა ქსელი.

3. წინადადება მიეცეს სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის ფილიალს—როგორც თავის განყოფილებებთან, ისე სხვა სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებებთან ურთიერთობის დამყარების დროს—გამოიყენოს აზერბაიჯანის განყოფილების გამოცდილება.

4. მეცნიერებათა აკადემიის ამიერკავკასიის ფილიალის, სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებების, ორგანიზაციების და ძალების კონსოლიდაციისა და მათთან მეცნიერებათა აკადემიის კავშირის განმტკიცების მიზნით ეთხოვოს აკადემიის პრეზიდიუმს—მოაწყოს ამიერკავკასიაში 1933 წელს მეცნიერებათა აკადემიის საგაზაფხულო სესსია.

5. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—დაავალოს ტფილისის საქალაქო საბჭოს—უზრუნველყოს საჭირო სადგომებით სსრკ-ის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ ამიერკავკასიის ფილიალში მუღმდები მუშაობისათვის მივლინებული სამეცნიერო დარგის მომუშავენი.

ა/კსუსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. ლოგალოვი.

ა/კსუსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 29.

ტფილისი.

დადგენილება ა-კსუსს სახალხო კომისართა საბჭოსნი.

221. სათბობი და საცხები მასალით ა/კსუსს სატრაქტორო მეურნეობის უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ა/კსუსს სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

სათბობი და საცხები მასალით საბჭოთა მეურნეობების და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების სატრაქტორო მეურნეობის დაუცადებლად მოუმარაგებლობის შემთხვევათა თავიდან ასაცილებლად:

1. დაევალოს სამომხმარებლო კოოპერაციას და „აზნევეტტორგ“-ს—იქონიონ თავიანთ სანავთო ბაზისებზე სათბობი მასალისა და საცხები ზეთის მუდმივი გარდამავალი მარაგი ისეთი რაოდენობით, რაც საჭიროა ამ ბაზისებზე სათბობი მასალის მისაღებად მიწერილი სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებისა და საბჭოთა მეურნეობებისათვის არა ნაკლებ, ვიდრე 3 კვირის განმავლობაში.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული მარაგის შესაქმნელად წინადადება მიეცეს:

ა) ა/კსუსს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს,—ტრაქტორცენტრთან, „აზნევეტტორგთან“, სამომხმარებლო კოოპერაციის ა/კ. კავშირთან და ა/კ. რკ. გზების დირექციასთან ერთად,—ზედმიწვევით განსაზღვროს ერთი დეკადის ვადაზე თვითეული ცალკე სანავთო ბაზისის 3 კვირის მარაგის რაოდენობა და ტევადობა და აგრეთვე ამ მარაგის შექმნის წესი;

ბ) ა/კ. რკ. გზების დირექციას—გამოპყოს ა/წ. დეკემბერში და მიაყენოს „აზნევეტტორგის“ მინიშნებით სათბობი მასალის ჩასასხმელად და საცხები ზეთის დასატვირთად საჭირო რაოდენობის ცისტერნები და ვაგონები იმ ნორმის ზედმეტად, რაც დანიშნულია სათბობი მასალის და საცხები ზეთის გემიანი გადაზიდვისათვის ა/წ. დეკემბერში;

გ) „აზნევეტტორგს“—წარგზავნოს სანავთო ბაზისებში სათბობი მასალა და საცხები ზეთი ისეთი რაოდენობით, რაც მოდის თვითეულ რაიონზე სამი კვირის მარაგის სახით, და აღნიშნოს ვასტანებელ დოკუმენტებში, რომ ეს რაოდენობა დანიშნულია სამი კვირის მარაგის შესაქმნელად;

დ) სახელმწიფო ბანკის ამიერკავკასიის კონტორას—მისცეს სამომხმარებლო კოოპერაციას დამატებითი კრედიტები აღნიშნული გარდამავალი მარაგის ღირებულების გადასახდელად.

3. ზეთის არაკეთილთვისებიანობით გამოწვეული მოტორების ავარიების თავიდან ასაცილებლად დაევალოს მომმარაგებელ ორგანიზაციებს—დააკმაყოფილონ ტრაქტორების გამოყენებლნი იმ ხარისხისა და მარკის ზეთით, რაც აღნიშნულია მათ განაცხადებში.

„აზნევეტტორგმა“ უნდა წარგზავნოს სათანადო თვისების და ასსორტიმენტის ზეთი; ამასთანავე, ამა თუ იმ ცალკეული მარკის შეცვლა შეიძლება მხოლოდ ისეთი მარკით, რაც „ორგსმაზა“-ს მიერ ცნობილია უწყებულ სეზონში შეცვლისათვის ვარგისად.

4. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს— „აზნევეტეორგთან“ და სამომხმარებლო კოოპერაციის ა/კ. კავშირთან ერთად— შეიმუშაოს ერთი თვის ვადაზე საკითხი საბჭოთა მეურნეობებსა და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებში ნახმარი ზეთის გამოყენების წესის შესახებ და სათანადო დადგენილების პროექტი წარმოუდგინოს ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

5. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გამოსძებნონ 40.000 მან. 1932 წლის გაზაფხულში სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებზე შეხილული 21 ცალი 45-ტონიანი ცისტერნის დადგმის დასაჩქარებლად; აქედან: აზრბაიჯანის სსრ-კამ—30.000 მან., სომხეთის სსრ-კამ 2.000 მან. და საქართველოს სსრ-კამ-8.000 მან.

ა/კფსრ უშალღებ ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულმა საშენი მასალის გამწვინებელმა კომისიამ უნდა გამოაკოს საჭირო რაოდენობის მილები, ფიტინგები და არმატურა აღნიშნული ცისტერნების გასაწყობად.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. ლოგადოვი.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 29.
ტფილისი.

დადგენილება ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსად.

222. ა/კფსრ-ში საადმინისტრაციო-სამმართველო ხარჯების შემცირებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

მუშათა და გლეხთა ინსპექციის მიერ ა/კფსრ ტერიტორიაზე არსებული ორგანიზაციების გადასინჯვასთან და საადმინისტრაციო-სამმართველო ხარჯების შემცირებასთან დაკავშირებით—ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. კატეგორიულად აიკრძალოს, დაწესებულებათა და საწარმოთა ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობით, სტრუქტურის ცვლილებისა და დამტკიცებული შტატების და საადმინისტრაციო-სამმართველო ხარჯების ხარჯთაღრიცხვების გადიდების მოხდენა ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან წინასწარ შეუთანხმებლად და შემდგომ ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დაუმტკიცებლად.

2. დაწესებულ იქნეს, რომ ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის მიერ წინასწარი განხილვისა და შემდგომ ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დამტკიცების გარეშე ა/კფსრ ტერიტორიაზე არ

შეიძლება მოწყობილ იქნეს საამიერკავკასიო მნიშვნელობის მქონე ახალი ორგანიზაცია და ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს უცოდნელად—საკავშირო მნიშვნელობის მქონე ორგანიზაცია.

3. კატეგორიულად აეკრძალოს საამიერკავკასიო და საკავშირო მნიშვნელობის მქონე ორგანიზაციებს, რომელნიც ა/კსტსრ ტერიტორიაზე არიან, მომუშავეთათვის რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატების მიერ სათანამდებობო ჯამაგირების სქემებში გათვალისწინებულ განაკვეთებზე მეტი სასყიდლის მიცემა.

სპეციალისტებისათვის შრომის სახალხო კომისარიატების სქემებში გათვალისწინებულ განაკვეთებზე მეტი სასყიდლის მიცემა შეიძლება მხოლოდ ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატის წინასწარი სანქციით.

4. შეთავსებით მუშაობის საკითხის მოწესრიგებისათვის წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის და საკავშირო ორგანოების ხელმძღვანელთ—წარუდგინონ სამი დღის ვადაზე ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატს ცნობები იმ მომუშავეთა შესახებ, რომელნიც შეთავსებით მუშაობენ, და ამიერიდან, ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატის წინასწარი სანქციის გარეშე, აღიკვეთოს შეთავსება.

5. ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებმა უნდა გამოსცენ ანალოგიური დადგენილება რესპუბლიკანური ორგანოებისათვის.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. ლოგალოვი.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შაგერდოვი.

1932 წ. დეკემბრის 9.
ტფილისი.

დადგენილება ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოსნი.

223. ა/კსტსრ სასოფლო მეურნეობაში აღრიცხვის საქმის გაუმჯობესების შესახებ.

აღნიშნავს—რა სასოფლო მეურნეობის აღრიცხვის სამუშაოთა ფრიად არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობას მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებისა და მათი ქვემდებარე ორგანიზაციების ხაზით, რაც საგეგმო და ოპერატიულ ორგანიზაციებს შესაძლებლობას უსპობს წარმატებით შეადგინონ სასოფლო მეურნეობის გეგმები, ხოლო სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის ორგანოებს—დაამ-

ყარონ მეთვალყურეობა გეგმის აღსრულებისათვის,—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. მიენდოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს:

ა) დაუყოვნებლივ გარდაქმნას თავისი და თავისი ქვემდებარე ორგანოების ხაზით სასოფლო მეურნეობაში აღრიცხვის სამუშაოები სსრკ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს მინიშნებების კვალობაზე;

ბ) გააძლიეროს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებისათვის საორგანიზაციო და საპროგრამო ხელმძღვანელობის გაწევა;

გ) დაამყაროს მჭიდრო კავშირი საკავშირო და საამიერკავკასიო მნიშვნელობის მქონე საბჭოთა მეურნეობების შენაერთებთან და გააძლიეროს ხელმძღვანელობისა და კონტროლის გაწევა მათი მუშაობისათვის აღრიცხვისა და ანგარიშგების ხაზით;

დ) დაევალოს საკავშირო და საამიერკავკასიო მნიშვნელობის მქონე ყველა საბჭოთა მეურნეობების შენაერთს—გააუმჯობესოს მუშაობა აღრიცხვისა და ანგარიშგების ხაზით და თავის დროზე შეადგინოს ხოლმე საბჭოთა მეურნეობების წლიური ანგარიშები—ამ ანგარიშებისა და აგრეთვე მთლად საბჭოთა მეურნეობების შენაერთის ჯუმლობითი ანგარიშის აუცილებლად ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოსათვის წარდგენით.

2. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს:

ა) იხმარონ გადაამწყვეტი ღონისძიებანი მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების ხაზით პერიფერიების ორგანიზაციულად განმტკიცებისათვის და საადგილ-მამულო ორგანოების სარაიონო ინსპექტორების შტატების სასწრაფო დაკომპლექტებისათვის;

ბ) დაევალონ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებს—დაამყარონ მჭიდრო კავშირი რესპუბლიკანურ ცენტრებთან და საბჭოთა მეურნეობების შენაერთებთან და გააძლიერონ ხელმძღვანელობისა და კონტროლის გაწევა აღრიცხვისა და ანგარიშგების ხაზით მუშაობისათვის;

გ) დაევალონ რესპუბლიკანურ ტრესტებსა და საბჭოთა მეურნეობების შენაერთებს—გააუმჯობესონ მუშაობა აღრიცხვისა და ანგარიშგების ხაზით, თავის დროზე შეადგინონ ხოლმე ცალკეული საბჭოთა მეურნეობების წლიური ანგარიშები და მთლად ტრესტის წლიური ანგარიში და ასლები წარუდგინონ ხოლმე რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებსა და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოებს;

დ) გამოსცენ დადგენილებანი—ყველა საბჭოთა მეურნეობასა, კოლექტიურ მეურნეობასა და სასაქონლო ფერმაში სპეციალურ პირთა გამოყოფის შესახებ სააღრიცხვო სამუშაოების წარმოებისათვის და პასუხისმგებლობა საბჭოთა მეურნეობაში აღრიცხვის საქმის დაყენებისათვის დააკისრონ საბჭოთა მეურნეობების დირექტორებს, ხოლო კოლექტიურ მბურნეობებში—კოლექტიურ მეურნეობათა

გამგეობების თავმჯდომარეებს; აგრეთვე გამოსცენ დადგენილებანი—ყველარიაონში სააღრიცხვო-საკონტოლო კომისიის მოწყობის თაობაზე „ნათესიფართობებისა და მოსავლის აღნუსხვის შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ივნისის 8-ის დადგენილების შესაბამისად (ა/კსფსრ კან. კრ. 1932 წ. მე-15 №-ი, მუხ. 117).

3. მიენდოს ა/კსფსრ სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს—აღძრას სსრკ-ის სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის ცენტრალური სამმართველოს წინაშე საკითხი იმის შესახებ, რომ საჭიროა 1933 წელს ა/კსფსრ-ში დაყენებულ იქნეს საკონტროლო სამუშაოების საქმე (მარცვლეული კულტურების ნათესიფართობების დაზომვა, მოსავლის სამეურნეო და ბიოლოგიური გაზომვა) და იგი სათანადოდ იქნეს დაფინანსებული.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. დოგადოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შაფერდოვი.

1932 წ. ნოემბრის 29.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოღებების კომისიისა.

224. საბამზე რაიონებში გადაზიდვათა პერიოდისათვის გზების მზადყოფნის შესახებ.

მოისმინა-რა ა/კსფსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს წარმომადგენლის ამხ. მარკოვისა და „სოიუზტრანს“-ის წარმომადგენლის ამხ. პოპოვის მოხსენებანი და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლის ამხ. ეფენდიევის თანამოხსენება—სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1932 წ. აგვისტოს 8-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ, სახელდობრ იმ ნაწილისა, რაც ეხება საბამზე რაიონების გზების ისეთ მდგომარეობაში მოყვანას, რომ ბამბის გადასაზიდად გამოდგეს,—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოღებების კომისია აღნიშნავს:

1. სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის უაღრესი მნიშვნელობის მქონე გადაწყვეტილება,—რომლითაც „სოიუზტრანს“-ის და გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს ორგანოებსა და საბამზე რაიონების სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეებს ეკისრებათ—დაამთავრონ საბამზე

კამპანიის წარმატებანი ისე, რომ უზრუნველჰყონ ბამბის თავის დროზე საბამზე ქარხნებში მიზიდვა,—სრულდება არაღამაკმაყოფილებლად.

2. ა/კსფსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველომ (ამხ. მელიქიანი) როდი უზრუნველჰყო აღჯაბედ—ნაჯაფ—ყული—ბეილისა, ევლახ—ნავთსაყუდისა და ბარდა—ტერტერის გზების თავის დროზე რემონტის მოხდენა და მხოლოდ იმის შემდეგ, როდესაც ეცნობა, რომ საკითხი აღძრულია აღსრულების შემოწმებელ კომისიაში (ა-წ. ოქტომბრის 20), გაგზავნა ტექნიკური პერსონალი აღგილობრივ.

3. „სოიუზტრანს“-ის ა/კ განყო-ბამ (მმართვე. ამხ. ორჯონიკიძე) არ შეასრულა ავტორანსპორტით ბამბის გადაზიდვის ვალდებულება, რის გამოც მტკვრის ნაპირზე, ევლახის სადგურიდან 2 კილომეტრზე, დაგროვდა 5.000 ტონაზე მეტი ბამბა.

4. ბარდის სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. გ. ახუნდოვმა გამოიჩინა სრული გულგრილობა თავის დროზე ბამბის გამოზიდვის მოწყობის საკითხისადმი.

ამისდამიხედვით ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოწმებელი კომისია აღგენს:

1. ა/კსფსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს უფროსს ამხ. მელიქიანს გამოეცხადოს საყვედური. წინადადება მიცეს ამხ. მელიქიანს, ამხ. ორჯონიკიძესთან („სოიუზტრანს“) ერთად, უზრუნველჰყოს დეკემბრის 1-თვის აღჯაბედ—ნაჯაფ—ყული ბეილისა და ბარდა—ტერტერის უბნებში გზების გაყვანა და პირველ რიგში—ევლახ—ნავთსაყუდის გზისა.

2. „სოიუზტრანს“-ის ა/კ. განყ. მმართველს ამხ. ორჯონიკიძეს მიენიშნოს, რომ მან არ იხმარა თავის დროზე ღონისძიება გადაზიდვის მოწყობისათვის ჭკაპან-ზიდვის ტრანსპორტით იქ, სადაც ავტორტრანსპორტი არ გამოდგებოდა. დაევალოს ამხ. ორჯონიკიძეს—მოახსენოს ა-წ. დეკემბრის 1-ლს აღსრულების შემოწმებელ კომისიას ბამბის გადაზიდვის საქმეში მიღწეული გარდატეხის შესახებ.

3. გამოეცხადოს საყვედური ბარდის სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარეს ამხ. ახუნდოვს ბამბის თავის დროზე გადაზიდვის ამოცანისადმი გულგრილობის გამოჩენისათვის.

4. მიენდოს ა/კ. მუშითა და გლეხთა ინსპექციას (პერსონალურად ამხ. ეფენდიშის) წარუდგინოს ერთი თვის შემდეგ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ აღსრულების შემოწმებელ კომისიას მასალები სხვა საბამზე რაიონების სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1932 წ. აგვისტოს მ-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.

აღსრულების შემოწმებელი კომისიის
თავმჯდომარე გ. მუსაბეკოვი.

აღსრულების შემოწმებელი კომისიის
მდივანი თ. მელნიკოვი.

შეტყობის გასწორება

1) ა/კსტსრ კანონთა კრებულის 1932 წლის მე-20 №-ის 161 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ლიტერში დაბეჭდილია: „კონტროლი და მეთვალყურეობა გაუწიოს, სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების მეშვეობით...“

უნდა იყოს: „კონტროლი და მეთვალყურეობა გაუწიოს, რესპუბლიკანური სამალარიო კომიტეტების მეშვეობით...“

2) იმავე მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ ლიტერში დაბეჭდილია: „მოსთხოვოს ყველა უწყებას, ორგანიზაციას და დაწესებულებას საანგარიშო სტატისტიკური მასალა...“

უნდა იყოს: „მოსთხოვოს ყველა უწყებას, ორგანიზაციას და დაწესებულებას საანგარიშო და სტატისტიკური მასალა...“
